

Kaina metams:

Amerikoje ir Kanadoje . . . 2 dol.
Lietuvoje ir kitur . . . 4 rub.

Korespondencijas ir pinigų siuntimą
adresuoti:

„ŽVAIGŽDĖ“

3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Published by
A. MILUKAS & CO.
Every Friday at Philadelphia

Yearly subscription \$3.00

Advertising rates on application

All communications should be addressed:

„ŽVAIGŽDĖ“

3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Entered as second class matter March 5, 1905, at the Post
Office of Philadelphia, Pa., under the act of March 3, 1879

Rusai sparciai veja teutonus. Austrai apleidžia Lembergą [Lvova]. Karstas susiremimas Baltiko iuroie; 14 vokiečių laivų paskandinta. ITALAI SULAIKO AUSTRU SMELKIMASI.

Rusai smarkiai stumia teutonus.

Pastaromis dienomis Galicijos — Bukovinos frontuose rusų armija su visuola išmuše austro—vokiečius iš daugelio pozicijų, paimdami Luoko ir Dubno tvirtoves, taipgi svarbius miestelius Dniestro stiprovių linijoje ir varosi ant Czernovico, Bukovinos sostinės. Iš čia jie traukia vėl ant Lvovo, Galicijos sostinės. Dabar pašėliausia batalija verda apie Tarnopolį, 50 mylių nuo Lvovo (Lembergo).

Raportai iš Austrijos sostinės praneša, jog austrų armija skubiai traukiasi į pietus nuo Lutsko ir kad apleidžiant savo svarbiausią poziciją Ikwą upės fronte, Targovitzą tvirtovę, stovindami prie susibėgimo Ikwą ir Styr upių.

Pasak rusų karo biuro paskelbimo, austro—vengrai taip sparciai traukiasi atgal Volynijoje ir Galicijoje, jog rusai nesugebą nei belaisvių paimti.

Berlyno—gi telegrama tvirtina, jog austro—vengrai ir vokiečiai stipriomis kontratakėmis atmušę rusų smelkiamą pirmyn ir šiaurvakarus nuo Buczacz, Galicijoje, ant Strypa upės. Vienovietiško augštumose rusų pašėlusias atakas irgi apmalšinus vokiečių kanuolių ugnis. In šiaurvakarus nuo Tarnopolio, netoli Vorobievka aimaningoje batalijoje pozicijos nuolat eję iš vienos armijos rankų į kitų ir atgal.

Rusai jau turi sušėmę šioje ofensivėje 114.000 karių ir 1700 apicerių belaisvių.

Rusai užėmė svarbų geležkėlį Galicijoje.

Londonas, 14 d. birželio. Rusai, užimdami kaimą Sniatyn, kaip Petrogrado oficialiai raportai tvirtina, jie atkirto antrą ir da svarbesnį geležkėlį jungiantį Bukoviną su Austro—Vengrija. Sniatyn (Galicijoje) stovi per 15 mylių į pietus nuo Zaleszczyki, — kurį rusai pastaruoju paėmė ir prie geležkelio einančio iš Czernovitzo.

Rusų laivynas paskandino 14 vokiečių laivų.

Nykoping, Svedija, 14 d. birželio. Si rytų rusų torpedų naikintojų ir submarinų skvadronas, netoli Svedijos pakraščio užatakavo tryliką vokiečių vaizbos laivų, plaukiančių iš Šiaurės jūros, lydimų savo pagelbiniais šarvuotais ir torpediniais laivais.

Kopenhagoje telegrama, paduodanti platesnį tos jūrų batalijos aprašymą, sako, jog rusų skvadronas laimėjo didelę pergalę. Pastariejie turėjo šešis naikintojus ir kelis submarinus ir taip sparciai plaukė, kad vokiečių laivai būvę užklupti beveik netikėtai ir vos spėję vieną tik šūvį paleisti, po kam pradėjo irtis vis greičiau prie porto.

Manoma, jog dvylika vaizbos laivų paskandinta su žmonėmis, kurių tik maža dalis išgelbėta.

Reuterio telegrama Londonan iš Nykoping, Svedijoje, tvirtina, jog ta laivų kova tęsėsi apie 45 minutes ir būvę girdėti 200 šūvių išsautu, — kad vokiečiai gnyšė narsiai. Ta kova, kaip aprendžiama, įvykus pasekmė vokiečių mėginimo atgauti didę kariauna Hindenburgo pagelbais Rigos—Dvinsko fronte.

Turkai atmušę rusų armiją atgal į Persiją.

Konstantinopolis, 11 d. birželio. Valdžiška telegrama praneša, jog po Chanikin batalijos, Persijos pasienyje, i

šiaurys nuo Bagdado, turkai toliau stumia sumuštus ir atsitraukiančius kazokus ir atvarė juos iki Kasr—I—Shirin'o, Persijoje, per dešimtį mylių nuo Turkijos sienos.

Keli mėnesiai atgal, rusai, po karštų mušių buvo paėmę tą miestelį ir išsigriovę Mezopotamijon ir grasė Bagdado užėmimu iš šiaurės. Tačiau po tam, turkai sutraukė Chanikin'o srityje drąta savo kariauna, atsiėmė atgal Kasr—I—Shirin, stovint prie vyriausio kelio link Tigris'o ir tuomi, kaip atrodo, sulaukė visiškai tame fronte rusų ofensivės.

Prancūzai atmuša vokiečius.

Paryžius 11 d. birželio. Verduno apylinkėje prancūzams pasiekė atmušti tris šiaurias vokiečių atakas priešais apkasus ant 304 kalno. Du vokiečių pulku dešigavo į priešakinis prancūzų apkasus Apremont'o miške, i pietryčius nuo St. Mihiel, bet paskiaus rankų mušiuose juos vėl išstumta iš ten.

Kanadiečiai piekia vokiečius Belgijoje.

Londonas 13 d. birželio. Sulig oficialiojo raporto, Kanados kareiviai smarkiai supiekie vokiečius netoli Zillebeke. Daug padarę jie nuostolio priešams ir paėmę 123 vokiečius nelaisvėn. Paėmus kanadiečiams nuo vokiečių pozicijas pastariejie pašėliausiai anuos bombardavė, bet be pasekmės.

In šiaurys nuo Ypres ir i pietus nuo Bois Grenier anglų artilerijos ugnia išvėyta iš tranšėjų dalies austrai.

Milžiniški vokiečių nuostolai.

Londonas 11 d. birželio. Vokietija lig gegužės mėn. pabaigos neteko 2.924.586 karių, kurių 734.412 tapo užmušta. Viršmineton skaitlinėn neįeina vokiečių nuostoliai kareiviams laivynų batalijų vokiečių naujokynių kovose.

Teis Liebkechtą.

Amsterdamas. Telegrama iš Berlyno praneša, jog Vokietijos socialistų vadas dr. Karlas Liebkecht'as, kuris laikoma po areštų nuo 1—os d. gegužės už darbininkų demonstracijas, esąs apkalintinas didelėje išdavystėje. Jis netrukus, mensma, bus teisiamas Berlyno karo teismo.

Italijos ministerija paio.

Londonas. Italijos ministerija po pirmiero Salanara vadovyste atsakė — dėlei italų armijos pastarųjų nepasisekimų kareje su austrais. Už tuos—gi nepasisekimus vyriausia kaltinama valdžios nesugebumas.

Italų transportą paskandino Adriatike.

Rymas per Paryžių. Žemesniam Adriatike tapo sutorpeduotas Italijos transportas „Principe Umerto“. Su tuo laivu žuvo daugybė karių ir amunicijos. Sulig Italijos oficialiojo raporto, transportą paskandinęs Austrijos submarinas.

Anglai paėmė miestą Persijoje.

Londonas, 14 d. birželio. Reuterio telegrama iš Teherano sako, jog generolo Sykes kariauna šipanedėlį paėmė pietų Persijoje svarbiusią miestą Kerman. Tas miestas savo svarba užima ketvirtą vietą Persijoje; jis stovi tarp Teherano ir galutinio Persijos pietuose kampo, palei Beludžistaną. Per kur Britanijos kariauna čia atėjo — per

Persų ilanką 225 mylias nuo Kerman'o ar per Beludžistaną — tuo tarpu nežinia.

Rokefellerio Fondas šelpa Lietuvą.

Lietuvių užsienio Informacijos Biuro vedėjas J. Gabrys praneša telegrama, kad Rokefellerio Fondas jau tikrai siūsis maisto Lietuvai ir kad visos kliūtis esančios pašalintos.

— Amsterdamas, 14 d. birželio. Netoli Chatelineau, pietų Belgijoje smarkioje vėtroje susidaužė vokiečių orlaivis Zeppelinas.

Dūmos atstovams atsilankius.

Anglų visuomenė parodė daug pagarbos mandagumo ir vaišingumo Rusijos Dūmos atstovams Anglijoj ir Skotijoje apsilankius. Visur juos mandagiai priimta, vaišinta, vadžiota. Anglų laikraščių reporteriai žingėdžiai gaudė atstovų kiekvieną žodį, klausindami apie Rusiją. Dūmos darbus, karės fronta Lietuvoje ir Lenkijoje, apie jų pažiuras i įvairius dalykus ir nuomones apie karę.

Tie patis anglų laikraščiai rašo, kad didysis anglų laivynas padaręs milžinišką įspūdį i atstovus. Dūmos Vice—Prezidentas p. Protopopovas po laivyno aplankymo išsitarė: „nekurie mano draugai Rusiją apleidžiant būvė be upo ir pesimistiškai žiūrėjo i mūsų kelionę. Bet dabar mes matome, kad Vokietija ant jurių yra sumušta. Jei vokiečių laivynas drįstų savo nosi iškišti, jįsai būtų sudaužytas.“

Mums lietuviams irgi malonu, kad toje Rusų Dūmos Komisijoje figuruoja mūsų tautietis p. M. Yčas. Matomai jįsai pačių rusų atstovų gerbiamas, jei jį tankiai i visokias komisijas renka.

Reikia atminti, kad jįsai yra Komisijos prie finansų ministro sekretorium, Tatjanos komiteto nariu. Dūmos atstovu, Lietuvių draugijos pirmininku, kad tuo tarpu apie kitus mūsų atstovus Dūmoje beveik nieko nesigirdi.

Lietuvių laikraščiuose buvo paduotas tekstas telegramos, kurią Londono lietuviai ir p. Karužą pasisuntę Rusijos Dūmos atstovams dešimties metų Dūmos sukaktuvėse.

Dūmos Vice—Prezidentas i tą telegramą atsakė. Dabar talpiname to atsakymo turinį.

Liūsia Lietuva.

— Vardan Rusų Parlamentarinės delegacijos dėkavojū Londono lietuviai kolonijai ir Amerikos lietuvių Sandaros pirmininkui už Jūsų gerus linkėjimus dienoje dešimtmetinių sukaktuvių Dūmos.

Aš nuoširdžiai linkiu didžiai nuvargintai Lietuvai Tautai pasibaigus karui pradėti pasekmingai klestėti kultūros dirvoje liūsioje Lietuvoje.

Dūmos Vice—Prezidentas
Protopopovas.

Lietuvos atstovas pas karalių.

„P. M. Yčas buvo perstatytas Britanijos karaliui ir karalienei, kaipo lietuvių atstovas, prie to turėjo progą kelias žodžiais ir apie Lietuvą priminti. Lygiai ir kitur visur buvo perstatinėjamas kaipo lietuvių atstovas, nors Dūmos nariai atvyko atstatovais Dūmos partijų, o ne tautų.“

J. GERUTIS.

Garbenio Nuomones.

(Antra dalis. šv. Kazimiero Draugijos išleidimas.)

(Taša.)

25 SKYRIUS.

Telegrama.

Panevėžys, Ramigala, Jeričė.

Kun. Balvodiūi — Geručiui.

Benereikia permalyti 24 skyriaus antrašas „Dėlko žemė yra moteriškos lyties“, nes ten nepamintėta nei žodžių apie tai?

Spaustuvininkas
Salemónas Banaitis.

Atsakymas.

Kaunas, Viešasis piecius, No. 34, p. Salemonui Banaitiui.

Nereikia. Prašau palikti senąjį antrašą. Tarpu antrašo ir tarpu turinio yra pilna sątaika. Žemė yra moteriškos lyties dėlto, jog jos metai yra nežinomi, kaip apskritai kad yra nežinomi moterų ir mergaičių metai.

Kun. J. Gerutis.

26 SKYRIUS.

Niekados nespyrė.

Garbus Geradėjai!

Aš vėl kreipiuosi į Geradėją. Kalbėjo vos su vienu mano prieteliu apie pasaulio senumą, apie prasmę žodžio **diena**, kaip ji reikia suprasti. Aš jam paaiškinau, kad Bažnyčia neverčia mūsų, idant dieną įtūmėme už 24 valandas, bet leidžia manyti, jog tai buvo t r p a i (periodai) nežinomo ilgio, rasi labai dideli. Ir ar Geradėjas žino, ką mano prietelis man atsakė? Jis atsakė: „Taip, Bažnyčia delto dabar taip elgias, kad kitaip negali. Šios gądynės rastiniai yra peraiškūs, kad bebūtų galima kabin ties prie dienos, aplenkus tarpus. Mokslas prispyrė Bažnyčia permalyti savo seną, atkaklią, nuomonę. Šiandien Bažnyčia negina tau tikėti ilgus tvėrimo tarpus. Ale prieš du šimtu metu ji būtų sudegusi ant lauko kiekvieną išdirsiui panašiai galvoti.

Atsakymas.

Mano prieteli!

Netaip yra, kaip Tamstos prietelis šau vaidena. Visu pirma stebėjimosi abu. Tamsta ir aš, iš Bažnyčios priešų suktybės. Kuomet Bažnyčia nori jiems paduoti kanoras, kad tikėtų, jie spardos. Jei palieka laisvę sprautauti, kaip tinkami, jie taip pat spardos. Negu ištiesu jie norėtu, kad Bažnyčia stačiai pasakytu: Tikėkite. Tuomet aiškūs daktas, priešai gautu patogumą atsakyti: T a s d a k t a s y r a n e t i k i m a s.

Tamsta būsi girdėjęs pasaką apie vaiką. Vaikas verkė ir kukčiojo užpekyje, gavęs ryškšdū nuo tėvo. Tėvas su motina pasitarino negirdžia vaiko šliurpseniimo, manydamu tuo pasitarinimu priversią mašai ištvirkėli nutili. Vaikas neiškętes gimdytoji nepaturtojo, atsilpė: „Mama! ar tu neliepsi man sustoti verku? kad aš galėčiau pasakyti jūdviem nenori...“

Panašiai atsiliepia Bažnyčia jos priešai: „Ale liepk mums bent kartą tikėti į 24 valandų dienas, kad mes galėtumėm tau pasakyti nenori tikėti!“

Bažnyčia niek n a d o s n e s p y r ė savo vaiku, kad ti kėtu į tvėrimo savote. Tai tiesa, buvo daug tokių, kurie taip ir manė, būk pasaulis buvo sutvertas per šešias dienas, bet buvo ir tokių — dagi nemaž — visose gądynėse, kurie — kelbė, jog visados autaisymas reikalavo kurkas ilgesni rako neg šešių dienu.

Bažnyčia visuomet duodavo laisvę vietims ir kitiems, tesaprotuą sau sveiki, kaip kam patinka. Delko? dėlto kad nei viena, nei kita nuomoni nebuvo pavojingos tikėjimui, ir kad moksliski klausimai jai neprigulėjo.

XVII šimtmetyje nebuvo dar mokslo naujenu. Vienas dvasiškas mokslininkas T. Petau, rašė tuomet šitaip: „Niekaipe negalima žinoti, kiek laiko tęsė pasaulio sutvėrimas. Panorėjus susėkti, negu reikėtu aiškaus Dievo apreiškimo.“

Vyskupcas Bossuetas sako: Dievas, padėjęs svienu kaip ir pamatą (sūtverės medega) panorėjo tverti pačiliu, elles pavadinu **diena** o m i s.

Tie vyskupcu žodžiai, pasakyti XVII amžiuje, argine tokie pat, kokius aš Tamstai pasakiau andai XX amžiuje?

Bet rasi, Tamstos prietelis pasakys, kad tik paskui taip ėmė rašyti ir kalbėti, o kad seniau, prieš 300 — 400 metu, kitaip rašė ir kitaip kalbėjo?

Netik prieš 300 — 400, bet ir prieš 1400 metu buvo leista liuosai manyti apie pasaulio tvėrimo laika.

Antrame amžiuje Krietiui gimus mokslininkas Origenas štai kaip rašo:

„Koks nepamišęs žmogus itikės, jog yra buvusios dienos: pirma, antra, trečia — visos po 24 valandas — su vakarais ir su rytais be saulės ir be mėnesio?“

Sv. Hilarijus sako: „Zodis **diena** a šv. Rašte tankiai yra vartojamas užuot t a r p o, užuot periodo.“

Ar ne tą patį aš esmi Tamstai sakęs?

Sv. Augustinas sako: „Galima paklausti: Ką Mozė vadina **diena**? Jeigu jis vadina paprastą dieną, kuri prasideda saulei užtekėjus ir baigias saulei nusileidus,

tuomet aš nesuprantu, iškur tos dienos buvo saulei dar neišviečiant?“ (Saulė atsirado vos ketvirtroje dienoje).

Juk ir aš Tamstai sakiau anandien taipogi nesuprantas.

Mano prieteli! dabar žinosi, kad Bažnyčia niekam nekludė ir neklūdo manyti apie pasaulio įkūrimą kaip sau kas nori. Nespiria tikėti, jog vis tai pasidarė par šešias kartus po 24 valandas.

Pasakyk apie tai savo prieteliui!

(Toliaus bus.)

Č. Sasnauskio palikimas --- lietuvių rankose.

Skaitančiajai mūsų visuomenei jau žinoma, kad tam tikras Č. Sasnauskio vardo būrelis buvo pasiryžęs, tarp kita ko, igyti visą velionies muzikos palikimą. Mums rūpėjo, kad visas šis muzikos turtas liktu kokios nors lietuvių draugijos nuosavybė, ir kad tas turtas neišsiblaškytu. Ingti savininko tiesės naudinga buvo lietuviams jau nori ir tam, kad kita tuočiai išsižadėtu svajonės — pasisavinti didžiausią mūsų kompozitorių. Gi viso palikimo sukonecitravimas buvo reikalingas, kad patikrinus pamatą būsimam pirmųjų lietuvių muzikos pionierių muziejui, kur a. a. Ceslavui bus lemta užimti garbinga vieta.

Minėtojo turto įgijimas iš pirmo atrodė vargali atsiekiamas. Velionies testamentu — pastatytoji įpėdinė buvo nelietuvė ir buvo girdėties gaudų, kad ji esant prieinga lietuvių norams ir kad iš šalies tai nestinga patarimu, nepalankiu mums. Labiausiai keblu buvo finansinė pusė. Iš Sasnauskio turto paveldėtojas ilgai negalėjo susilkti, ar nederdant pareikalauti iš mūsų už rūpinimus mūsų dalykus. Ogi būrelio kasa buvo (deja, ir tebėra) kaip ir tušti: liuosųgi aukų dar nė tiek nesuplaukė, kad padengus velionies laidotuvi išlaidas. Betgi galų gale, pasigaunant tinkamą diplomatinį derybese ir pasinaudojant gerumu kai kurių tautiečių būreliui pasisekė įveikti rūpimasis reikalas.

Iki Č. S. — kio būrelis virs formalia draugija, dalininkai pasitikėjimo principu pavedė vienam asmeniui, rašančiam šituos žodžius galima sulgyti su velionies įpėdine ir savo vardų pirkti joje muzikalinį palikimą. Siuo praneš visumenei, kad tai jau padaryta. Rūpimasis mums turtas sulgytas ir nupirktas už 2.800 r u b. Pirkimo aktas padarytas pas Petrapiilio notara D. Klimentko šio mėnesio 16 dieną 1.800 rub. įmokė ta tuojaus, gi liekamoji tūkstantis reikia įnešti neveliaus, kaip šių metų gegužės pabaigoje. Kas supranta šio dalyko svarbą, privalo susirūpinti reikiomasis lėšomis. Nei pas mane, nei būrelio kasoje nėra tokio pinigų. Teko verstis skolomis. * 400 rub. pasiskolinome iš t. v. „S—K—o fondo“ (t. y. vieška, kas ten tu tarpu buvo). Kitus 400 rub. malonai paškolino gerbiamausias mūsų tautietis Andrius Dubinskis, kuris neseniai ir šiaip yra paaukojęs anam fondui visą šimtine. Gi reikiama dar tuojaus 1000 r. laikinai pasiskolinome iš „Lietuvių Balso“ redakcijos.

Bet laikas jau pasakoti idomiasius punktą, būtent — ką mes tuo aktu įgijome. Štai ką. I-o, autorias tiesės visiems — ir išleistams ir neišleistams — velionies tvėrimas, 2-o, visus juo rankraščius, o su jais krūva metalinių graviruotų tolybių su gaidomis (stereotipu) ir bemaž visą muzikalinę jo biblioteką (kita dalis buvo jau perduota); 3-o, visus egzempliorius paskutiniojo lotyniškojo leidinių (Requiem, Silve Rązica, O Silutariai), sukrautu „Katalikių knygyne“, Nevos pros. 34. — Tarp auo rankraščių yra pora dešimtų tokių dalykų, kurie dar niekur nebuvo spaudzinti. Daugiausia tai bažnyčios muzikos dalykai, bet yra ir kitokie, kaip šit labai originalus dalykas „Šio karo apreiškimo momentas“ (lietuviškai) ir k. Keli nespazduinti tvėriniai dar klajoja po svėtimas rankas; mes juos išreikalavusime. Yra taip pat kai kurie spazduintųjų piesų rankraščiai — originaliai, arba vėl — mūsų muzikos meno istorikams bei kritikams gana idomių daktų — pirmieji kai kurių „Liet. Muzikos“ numerijų bandymai ir t. t. Negana to, tarp rankraščių yra storokas pluoštas S—io straipsnių apie muziką, daile ir panašius dalykus. Užtai taip pat didoka jo korespondencijos dalis, kuri turi žymią svarbą jo biografijai. Minėtos metalinės graviruotos gaidų tolybės arba stereotipai apima visą „Liet. Muzikos“ seriją, blaiviniukų ir ateitininkų himnus, giesmių leidinių rusams katalikams ir tris paskutinis augšiausius minėtuosius lotyniškus leidinius. Tos tolybės velioniai buvo atsiėjusios apie porą tūkstandų. Darant antra laidą, sakysiu, „Liet. Muzikos“, tie stereotipai padarys mums didžiausią ekonomiją.

Visas archivalinis ir medžiaginis turto tarpu liko pargabentas pas mane ir sukrautas mano bute.

Derybų reikale, o ypač palkimui perkratyti ir surašyti, labai daug pasidarėvo kaip ekspertas, gerb. J. Zilvičius, kuriam visumene už tai bus be abeje dėkingas.

Prof. B. Cesavys.

P. S. Iš velionies „Liet. Muzikos“ numerijų yra dar likę apie 50 egzemplioriu didesio episkai — lyriškos Kantatos „Broliai, kas mylit Lietuvą“. Jai ir kai kurių kitų dalykų, galima gauti pas mane arba „Katalikių knygyne“ Nevos pr. 34, k. 13.

B. C.

(„Liet. Balsas.“)

Lietuvoje.

Vienas lietuvių veikėjas, turis gerų ryšių su Prūsų Lietuvos lietuvių veikėjas, tarp kita štai ką rašo vienam savo draugui.

„Apskritai, kiek galima spręsti, Lietuvoje — beveik badas. Politinė laisvė yra, yra jau gimnazijų ar progimnazijų Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Telšiuose, bet vokiečiai pinigų neduoda. Išguldomejo kalba — lietuvių. Šiaip, tarp lietuvių žymia rolė vaidina Šiaulys ir „žiniečiai“, kurie eina taip pat atskirai nuo kitų. Augustino (Januariaus Red.) kompanija eina su Smetona išvien. „Dabartis“ dabar eina Kaune, ir sistematingai skiepija ir lietuvių prielankumą naujiesiems ponams ir neapykantą senųjų. Tai yra Stepataučio kūdikis, o padeda jam (Stepataučiu) kai kurie „diplomatai“ iš Didžiosios Lietuvos; rūšų lietuvių yra tik du, kurie kritiniai žiūri ir dalykus ir yra visai pasiliuosavę nuo germanizmo įtakos. Be to, paskutinioju metu pradėjo drąsiau kovoti su germanizacija ir Gaigalaitis; Vydydas — nieko tikra nežinau, bet pernai buvo visai su Stepataučiu. Tie du sutartinai su Jonila ir nadedant Gaigalaitiui žada tuoj pradėti leisti vokiečių kalba informacijų (apie lietuvius) laikraštį. Tiesiogiai susižinoti su Lietuva iki šiol visai nebuvo galima; beveik visi sustiję laisakai, net ir vokiečių kalba rašyti, grįždavo ir grįžta“.

DALININKAS RIMSA vėl gavė iš savo brolio be-laisvio (bet ne karininko) laiška, kuris tarp kita ką rašo: „Knygas senai gavau, labai ašiu. Iš namų gavau laiška. Visi gyvi, žmona veda, Jonas jai padeda. Pirkio arkli, dabar turi du arklius ir dvi geri karvi; duonos užtektinai, gyvenoti gali. Mažosios ir Didžiosios Lietuvos moterų Vilniuje organizavo rankų dirbinį parodą. Rašyk dažniau ir siųsk dešrų, laišnių“...

VILNIUS. „Dabartis“ rašo, kad buvęs „Vilties“ redaktorius Pr. Dovydaitis tapęs direktorium Kauno lietuvių gimnazijos. Kun. Bakšys išleides „Naują Vilniaus Kalendorių“. Buvusioje „Lietuvos Žinių“ ir „Liet. Uklininko“ redaklojeje pardavinėjama dabar Lietuvos Zemplai. Vilniuje įvykusi visų ir atskirų tautų mokytojų konferencija.

— Galicijos lenkų laikraščių rašo, kad kovo pradžioje buvo padarytas Vilniaus gyventojų sąrašas. Pasak minėtu laikraščių, žydai, gudai ir lietuviai visokiais būdais stengėsis kuodaugiau užrašyti sąjavų. Pasirodė, kad Vilniuje dabar esama 136.000 gyventojų; jų tarpe 67.687 lenkai, 59.112 žydų, 3.677 lietuviai, 2.046 gudai, 2.001 rusas, 1.047 vokiečiai ir 211 kitų tautų. Prieš karų Vilniuje buvo per 200.000 gyventojų.

DUONZENKLIAI. Nuo vasario 1 d. Kaune įvesta duonzenkliai, Vilniuje gi — nuo vasario 21 d. Duonos ir miltų galima pirkti tik parodžius duonzenklus. Kiekvienu ypatu gali pirkti ne daugiau 250 gramų (šv.varo) duonos arba 180 gr. miltų ir 40 gr. bulvių. Invarijų labdary organizacijų kasdien išdalinama keletas tūkstandų neturėdams lapelių, su kurių pagalba galima gauti veltui pietūs.

VAZINEJIMAS GELŽKELIAIS. Pasak vokiečių laikraščių, Vokiečių valdžia leidusi be leidimo vakinėti vietos gyventojoms, gabanti prekes bei gyvullus šiomis gelžkelių linijomis: Vilnius—Virbalis—Eitkūnai, Alytus—Suvalkai—Margrabovas ir Suvalkai—Lososna—Gardinas. Be to, be leidimo galima gabanti prekes ir gyvullus linijomis: Landvaravas—Gardinas, Varena—Alytus. Kitoms visoms linijoms galima keliauti tik gavus tam tikrą Vokiečių valdžios leidimą.

Už kilometrą kelionės I-oje klasėje mokama 16 pfeinčių, II-oje — 12, III-oje — 8 pf.

Lietuvoje Ir Kurše.

Vokiečiai Lietuvoj ir Kurše spazdia ir moteris prie darbo. Moteris imta kareiviams duonai kepti, baltinams plauti ir tt. Tokiu būdu moterų darbas daug neša naudos vokiečių kariuomenei. Beto kariuomenės užpakalij dirba invalidai ir rusai karu imtiniai.

Anot vokiečių imtiniau pasakos, kažkuri vokiečių kariuomenės dalis, iš Liepojaus atsiušta Mintauje ir siunčiama karu laukan, mieste sukūlusis netvarke. Alasavodami kareiviai ėjo gabrėmis; traukinio ir stoties išdauzė langus ir duris. Kai kurie suimta ir susodinta kalėjimas, bet kiti pasista pirmosiosna pozicijose.

Lietuvių Centralis Komitetas gavęs žinių iš Lietuvos ir Kuršo. Vyrėnusias šito krašto valdytojas esąs gen. Hindenburgas. Jo padejėjai — slaptas patarėjas Lindendorfs ir gen. Eisenharlas Kos, kuriuodu išrūšas visus svarbiuosius sumanymus.

Visas užimtasis kraštas išdalytas į Lietuvos (Kauno g.), Vilniaus, Suvalkų, Gardinas, Baltstogės ir Kuršo apygardas. Kiekvienu apygarda turi rusiško pavyzdžio apskriūnas.

Kurše administracijų valdiniškai paskirta vietiniai dvasininkai. Jie pifilo miesta ir apskriūjų viršminku pareigas. Vokiečių sūnėkiai su latviais pagereje, nes latvių dauguma išėjo draug su išsėnančia iš Kuršo rusų kariuo-

menė. Šis liūdnas atsitikimas (išbėgimas) daro nemalonų įspūdį ir Kuršo ūki.

Pastaruoju laiku vokiečiai uždarę prekybą visus savo kariškuosius nostus nuo Hamburgo iki Liepojos. Visi vokiečių ir neutralių valstijų prekybiniai garlaiviai, norį pakliūti Vokietijoje, turi plaukti per Skageraką ir Kategatą Žiemų jūra. Spėjama, kad vokiečiai kilioja savo laivyną ir kariuomenę.

Lietuvos vyriausias miestas dabar esą Telšiai, nes Šiauliai sudegė iki pamatų: Kaunas tečiau skiriamas vienai kariuomenei. Lietuvos valdovas dabar esą kunigaikštis Izenbergas.

Drąg su rusų kariuomene išėjo iš Lietuvos ir daugybė lietuvių vietos gyventojų.

Mokytojai taip pat — uždarę mokyklas ir išbėgę. Lietuvon parkvieta mokytojai iš Prūsijos, tačiau lietuvių juos neprielankia priėmė, nes Prūsų lietuvių — daugiausia liuteriai. Vokiečių valdžia nesipriešindama vietos gyventojams, mokytojų liuterių vieton skyrė lietuvių kareivius.

Vilniaus apygardon priskirta didžioji dalis Vilniaus gubernijos. Čia valgomųjų daiktų beveik nieko nelikę rusų kariuomenei pasitraukiant. Vilniuj viso labo 18.000 mokinių žemesniųjų mokyklų ir 8.000 gimnazistų; tačiau mokytojų tesą tik 150. Pastaruoju laiku Vilniuj atidaryta daug pradžinių ir vidurinių mokyklų.

Vyriausia kalba — vokiečių. Visuose teismuose bylos eina sulgy rusų 1903 m. kriminalinį įstatu.

Karūžos laiškas iš Europos.

Christiania V—16.

Gerbiamieji!—

Atvyka Stockholman 3 d. gegužio. Kadangi susivažiavimas buvo kviesta 1 d. gegužio, tai susivėlinau dviem dienomis. Priežastis, — anglų valdžia per tris dienas laikė mūsų laivą (Frederik VII — Skandinaviskai—Amerikoniskos Linijos) dėl bagažo revizijos Skotijos pakraščiuose porte Kirkwall, Orkney Salosa. Atvykęs į Stockholma, radau tenai tik pp. Joną Aukštuolį, Jur. Savičką ir Ig. Jirkuną. Kun. Bartuška ir Dr. Bielskis buvo iki 29 d. balandžio; pp. Yčas ir Naruševičius — 1 ir 2 d. gegužio. Taigi, susivažiavimas, tuo tarpu galima sakyti, — nepavyko. Tačiau už mėnesio laiko planuojamas yra kitas suvažiavimas, kuris žada būti ir skaitlingas, ir visais žvilgsniais pasekmingas. Pradėta jau prie jo rengtis. Invyks, rodos, Kopenhagene.

Atvažiuoja Amerikon inž. Naruševičius.

Pas Yčas važinėja dabar po Vakarinę Europą, kaip vienas narių specialės Dūmos komisijos. Komisija susideda rodos, iš 10 atstovų, (sulgy vėliausių pranešimų, iš 18 narių. „Liet.“ kuri tarai randasi Milukovas ir Singariovas. Aplankys jie Londoną, Paryžių, Romą, Kopenhagena, Christianiją ir Stockholmą. Užtruks kelionė apie du mėnesius. P. Yčas, besinaudojant proga, visur matysis su vietos lietuviams, — užsuks net į Sveicariją. Stockholme, — man dar nepriburkai, — nutarta, kad ir aš drauge važinėsiu su p. Yču, taigi, šiandien apleidžiu Christianiją ir važiuoju į Londoną, kur sutiksiu su pp. Yču ir Naruševičiu. P. Naruševičius važiuoja į Amriką.

P. Yčas kuomet bus Romoje, kreipsis į Popiežių lietuvių dienos reikalą. [Kad būtų paskelbta dienos rinkimui aukų Lietuvai visose katalikiškos bažnyčiose]. Yra vilintis, kad diena bus išgauta. Sveicarijof dalyvausiu vietinių lietuvių suvažiavime. Tokiu būdu visos Europos lietuvių galės planuoti, veikti ir savo darbuose koordinuoti.

Kaslink mane ypatingai, tai užbaigęs su p. Yču kelionę, pradžioj liepos mėnesio, drauge su švedu komitetu važiuoju į užimtąją Lietuvą. Sugrįžus, važinuosiu į Rusiją, jei neatsitiks kokio svarbesnio reikalo. Centraliam Komitetui labai trūksta atsakančių darbininkų, taigi, matytis, turėsiu ką veikti, būsiu naudingas.

Trūksta daktarų ir mokytojų.

Kaslink Centralio Komiteto veikimo, tai pastarasis labai išsiplėtojo ir pradeda jau ineiti ir normales vėzes. Kiek galėjau sužinoti (kalbėjau ligšiol tik su pp. Aukštuoliu, Savičku ir Jirkūnu), tai pabėgėlių šelpimas jau tinkamai sutvarkytas, įvairios sekcijos — mokyklų, vadovėlių leisti, informuoti apie pabėgėlius ir tt. — dirba pavyzdinai. Su lėšomis einasi dabar šiaip taip, tik trūksta darbininkų, ypač gi mokytojų ir daktarų. Pavyzdin, daktarų lietuvių Centralis Komitetas turi tik du, — gi reikalinga turėti kelias dešimtis. Kitataučiai yra samdomi. Centralinis Komitetas varo milžinišką darbą. Pabėgėlių informavimo skyriuje, pavyzdžiui, dirba suvirš 30 ypatu. Stockholme užlaikoma yra komisija (pp. Aukštuolis ir Jirkūnas) tarpininkauti susisiešimuose pabėgėlių su užimtają Lietuvą ir visais besirišiančiais su tuo reikalu dalykais. Kopenhagoje būna p. Jur. Savičkas, kuris rūpinasi Vokietijos suimtais karės belaisviais lietuviais. Visuose reikaluose, kurie rišasi su belaisviais reikalinga, kreiptis (Jurgis Savičkas, Norre Sogade 23, St. th. Kjobenhaven, Denmark).

Veikalas apie Lietuvą visose kalbose.

Sveicarijoj C. Komiteta atstovaujau advokatas Salkauskas, ir ten organizuojama kaip aukų rinkimā, taip lygiai atliekama ir visus reikalus, palytindius lietuviams.

Pavyzdžiui, apdirbamas dabar veikalas apie Lietuvą — 150—200 puslapių, kuris bus išleistas visose reikalingose kalbose. Darbas jau kuone užbaigtas, reikalinga tik surasti leidėją. Visuose tuose darbuose matyti Centralio Komiteto parama, ar bent ietekmė.

Stockholmo komisijos veikimas ypatingai naudingas. Viena, tarpininkavime su užimtaja Lietuva atliekame yra labai daug. Gaunama kasdien po kelis šimtus laiškų nuo pabėgėlių, rašytų giminėms užimtoje Lietuvoje. Tuos visus laiškus Stockholmo komitetas perrašo sturmpuotėje formoje ir vokiečių kalba ant tam tikrų atviručių ir siunčia tam tikrais keliais į užimtąją Lietuvą.

Viskas tas daroma, tarpininkaujant Comite Suedois Lithuanien. (Svedų—Lietuvių Komitetui). Tos rošies darbas pastaruoju laiku pradėjo begalo didintis, nes prisidėjo ir amerikiečių laiškai, kurių ateina dabar jau kasdien po kelias dešimtis ir skaitlius vis didina si. Būtų naudinga ir reikalinga, kad amerikiečiai — sakysim Fondai, ar kitos įstaigos — užlaikytų tam tikrą žmogų ar žmones, kurie trumpintų ir vokieškai perrašintų ant viršuje paduotų atviručių į Lietuvą ir siųstų juos pakeliuose po kelias dešimtis ar daugiau, į Svediskai—Lietuvišką Komitetą; gi komitetas jau aprūpintų tolesnį siuntimą. Būtų tuo būdu begalo palengvintas darbas Stockholmo komitetui ir drauge žmonėms amerikiečiams lengviau būtų suprasti, kad susisiešimai su užimtaja Lietuva galimi. Atsakymai ant tokių laiškų nuo žmonių iš užimtos Lietuvos jau pradėjo eiti, taigi susisiešimai su užimtaja Lietuva, nors ap sunkintas, bet yra galimas.

Siuntimas pinigų Lietuvon.

Kaslink siuntimo pinigų į užimtąją Lietuvą, tai Stockholmo komitetas tą darbą atlieka per Ispanijos ambasada. Pastaroji gauna iš rusų valdžios tam tikrą atlyginimą — kelis milijonus rublių, — kad rūpintusi Rusijos reikalais užimtuose kraštuose. Todėl, ispanų ambasados priedermė yra tarpininkauti pinigų siuntime į užimtąją Lietuvą. Amerikiečiai (irgi per savo fondus—daleiskim) — ir tame galėtų sutvarkyti darbą ant vietos. Reiktu susirašyt su Ispanijos ambasada Washingtono ir per ją siuntinėti į užimtąją Lietuvą pinigus. Žmonės galėtų daryti tai tiesioginiu būdu, — bet geriausia, — kad išvengus kebulum ir neusipratimų, — kad tame tarpininkautų kokia įstaiga, ar įstaigos—Fondai, Sandara, T. Tar. ir tt. Visame tame būtų gerai, kad visiems veikti išvien, bet ką gi kalbėti apie svajones...

Daug rašo apie Lietuvą.

Svedų—lietuvių komitetas, šalytų aprašytų darbų, atlieka begalo daug dar ir kitokiais žvilgsniais. Komitete, dirba žymiausi Svedijos žmonės, taigi, ačių jų ietekmė, lietuvių klausimas ir reikalai yra nuolatos klijdomi švedų presoje. Nėra beveik savaitės (o kartais ir kelis kartus) ir savaitė, kad švedų laikraščiuose nepatiltų koks rimtas straipsnis apie Lietuvą ir lietuviams. Svedų parlamento naciai rengiasi trumpame laike įvesti parlamentu įnešimą Lietuvą sušelpiti. Ar peris įnešimas, ar ne—kitas dalykas. Svarbu, kad lietuvių klausimas bus pagarsintas. Gi jei pereitų įnešimas, tai lietuvių gauti neuvažiuo milijono kronų. Dabar, Dūmos komisijai atvažinėj į Stockholmą, per lietuvių komitetu tarpininkystę Milukovas ir Singariovas tapo supažindinti su Svedijos parlamento išvymeniais nariais. Suprantama, kad tuomi išsidirba visur prielanki mums opinija. Žodžiu, dabar viskas eina labai rimtu ir naudingų keliu, tuo gi labiau, kad Svedija, iš kitų neutralių kraštų, kasžin, ar neturės svarbiausio balso taikos kongrese.

Basanavičius sveikas ir gyvas Vilniuje.

Tiek tuo tarpu sužinojau apie darbus europiečių abelnai, gi Centralio Komiteto ir jo skyrių ypatingai. Pasi-mačius su p. Yču daugiau turėsiu žinių pranešimui. Bevažinėjant po vakarinę Europą, medžiagoms, be abejo, susirinks dar daugiau. Informuosiu taip tankiai, kaip galėsiu. Beje, apie Dr. Basanaičių sužinota, kad jis sveikas ir gyvena Vilniuje.

Viso labo siūdun amerikiečiams!!

Su pagarba,

Romanas Karuža.

NUO REDAKCIJOS. Laiškas pats už save kalba. Pakartojame tik, kad norėdami susižinoti su giminėmis vokiečių užimtoje Lietuvoje rašykite trumpos laiškus ir siuskite Svedijos lietuvių komitetui: Swedish—Lithuanian Committee, Birger Jarlsгатan 12 Stockholm, Sweden. („V. L.“).

Plockas.

A. A. P. Miūnulis. Gruodžio 6 d. p. m. vietinėje karo ligoninėje po sunkios pusantro mėnesio ligos mirė Pijus Miūnulis, kaip „naujokas“. Čia ir palaidotas.

Velionis nors ir nebuvo didelio mokslo, bet sumanus buvo darbininkas. Liko keletas rankraščių, proza ir eilėmis rašytų, jeigu nesutirpe vokiečių naguose.

Apgalvestaudama a. a. Pijū, pranešu šiai liūdnei žinia jojo draugams—ėms, giminėms ir pažistamiems, karo audros išblakytam Vilkiaviskio jaunimui, kuris, manau, sugrįžės tėvynėn atgavins jojo atminimą.

Tebūna Tau, Drauge, lengva Polocko žemelė!

Draugė. „N. L.“

Pasiekimas.

Aikvojimas laiko ir pinigų.

Liga dažnai užpuola netikėtai ir sukelia didelius kūno ir sielos kentėjimus suaikvoja laiką ir pinigą. Kad apsaugot kiek galint nuo to, reikia gerai dabot savo sveikatą ir prie mažiausios negalės, neveizint nuo ko ji paeina—nuo vidurių ar šiaip kokios betvarkės virškinimo organuose, naudok Trinerio Amerikoniską Elixirą iš Kartaus Vyno. Jis apvalys tau žarnas, priduos juos daugiau spēkų, pataisys apetitą padės virškinti ir prašalį užkietėjimą. Net gerai besijaugiant žmonės privalėtų kartą nuo karto vartoti tą gyduole, užlaikymui savo sistemos tvarkoje. Kaina \$1.00. Aptiekose. Jos. Triner, Išdirbėjas, 1833—1839 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Trinerio linimentas palengvina reumato skaudėjimus. Turėk jį visuomet prie savęs. Aptiekose. Kaina 25 ir 50c. Per pačtą 35 ir 60c.

Susivienijimas Lietuvių R. Kat. Amerikoje.

Yra :-

Gyvam Džiaugsmam! Sergančiam Viltis! Mirštančiam Ramybė! Tūkstančiai Lietuvių—Katalikų prizuli prie šios organizacijos ir tūkstančiai kas metai prisirašo naujų narių. Bet gal dar pats, gerbiamasis skaitytojau, apie šią organizaciją nėsi girdėjęs, o jei ir girdėjai, tai gal nepamėtai, kas ji yra ir delko patys neprisirašai?..

Stai kas šioji organizacija yra ir ką ji duoda:

- 1) Apsaugoja narių gyvatę ir moka pomirtines \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00.
- 2) Moka pašelpas nariams ligoniams kas savaitę po \$3.50, \$7.00, \$10.50, \$14.00.
- 3) Selpia neigaliniams nariams ir našlaičiams.
- 4) Skleidžia apšviėtą, išleidinėja gerus raštus ir dalina nariams veltū (dovanai).
- 5) Platina šorbe, suteikiant patarimus ir nurodymus tikėjimo ir auklėjimo dvasios reikaluose.
- 6) Rūpinasi Lietuvių Tautos reikalais, remia pinigaiskai ir morališkai visokias lietuvių kultūriškas įstaigas ir tt.

Instojimas į S.L.R.K.A. pigus. Mėnesinis mokeskis lengva. Norėdami gauti platesnes informacijas, kreipkitės vietines kuopas, kurios randasi kuone visur po visą Ameriką, kur tik lietuvių apsigyvenę, arba tiesiai pas Centro Raštininką šioo adresu:

J. S. VASILAUSKAS

112 North Greene Street Baltimore, Md.

Skaitykite ir platinkite „LIETUVIU BALSA.“

LIETUVIU BALSA rūpinasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai lauktų karo pabaigos.

LIETUVIU BALSA padeda švieties ir tobulinties; jis ragina tautiešius šiuo ištrėmimo metu pasimokyti iš svetimaučių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabanti grįžtant tėvynėn nieko, kas žemina mūsų tautą.

LIETUVIU BALSO didžiausias troškimas sujungti tautiešius viena tautos ir tėvynės meilės uosta ir paruošti kiekvieną lietuvi, kad, kaip tik paliaus žvangėje ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemelė pavirtusi per karą dirvonais, priprausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nugriauti tėva kapai — aptvertiami.

LIETUVIU BALSA, dėdamas savo skiltys kuopigiausiu kaina skelbiamas—įješkojimams, gražna tėvams vaikams, vaikams tėvams, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažistamus.

LIETUVIU BALSO kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pussei metu) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. Užsieniuose metams 9 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skyrium numeris 5 centai.

Iš Amerikos pinigais, laiškus gauname. Siuntinėti „Liet. Balsa“ užsienius rausi esnėra ne klundo.

SKELBIMU KAINA. Petito (smalkaus rašto) eilutė (dalinant paslapi į keturias skiltis) prieš tekstą 10 kap.; po teksto — 80 kap. Pabėgėliams, įješkanties giminių arba darbo petito eilutė po teksto — 10 kapėkų. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 35 cent. petito eilutė, giminių įješkanties po teksto 10 centų petito eilutė.

LIETUVIU BALSO ADRESAS: PETROGRAD, BASKOV PER. 29.

Prisiuskit Prenumeratą už „Žvaigždę“.

Sąmoninga gaspadinė visada turi savo namuose buteliuką D-ro Richter'o **PAIN-EXPELLER** Neabejojantis budas įirzinimo ir skaudėjimo Reumatizmo, peršalimo, išsinirimo ir tt. Tiesiai iškart su pašvėrėta marke „KARA“

20c. ir 50c. buteliukas visose apšvietose arba specialioje P. A. D. RICHTER & CO. 74-50 Washington Street, New York, N. Y.

Amerikiečių Fondas lietuviams šelpti.

5 d. Birželio McCaddin Salėje Brooklynne American Relief Fund for Lithuanian War Sufferers ir vietinių Tautos Fondo kuopų buvo surengtas mass-meetingas, kuri atidarė kun. N. Petkus vice pirmininkas Amerikos Pašelpo Fondo Lietuviams nuo karės nukentėjusiems. Vakarą vedėju buvo paskaitas kun. A. Milukas, kuris angliškoje kalboje pradėjęs mitingą pakvietė už kalbėtoja žinomą Brooklynno vyskupijos kunigą kleboną Farrell. Šis labai prielankiai kalbėjo apie Lietuvos ir jos gyventojų vargus ir reikala anuos šelpti. Kitas anglis kalbėtojas New Yorko miesto aldermanas Gaynor ir gi pasakė labai prielankią lietuviams kalbą. Lietuviškai kalbėjo kun. M. Pankauskas iš Bridgeporto. Auškū surinkta 92 dol. su centais. Pabaigoje mass-meetingo aldermanas Gaynor perskaitė rezoliuciją, reikalaujančią, kad Šv. Valstijų prezidentas diplomatijos keliu sušelpūt Lietuvai ir tt. Rezoliucija priimta vienu balsu ir įgaliota „Am. R. F. for L. W. S.“ atstovas (kun. A. Miluką ir kun. M. Pankauską), kad aną nuvežt į Washingtoną įteiktų Šv. Valstijų prezidentui.

Interview su prezidentu Wilsonu atstovams išsirdpino generolas Collins 8 d. Birželio (ketveto).

Paskirtoje valandoje atstovams kun. Pankauskui ir kun. A. Milukui drauge su kun. V. Matulioiu įteiktanti rezoliucija prezidentas buvo informuotas apie Lietuvos ir jos gyventojų reikalus ir skirtumą nuo lenkų. Prezidentas užtikrino apie savo prielankumą lietuviams ir pridėjo savo laike kiek galėdamas padėti lietuviams.

The White House,
Washington.

Sekanti rezoliucija susistatya New York'o miesto aldermano Gaynor buvo perstatyta ir vienu balsu priimta pamedyje 8 d. birželio 1916 m. „Amerikiečių Pašelpo Fondo Lietuviams nuo Karės nukentėjusiems sušelpiti“ mass-meeting'e, laikytame Brooklynno mieste.

Kadangi dideliame Europos tautų susirėmime mūsų tėvynė (Lietuva) likosi išpūstya, o jos gyventojai prispausti ir dideliame skaitlinyje užmušti kaipo nekaltos karės aukos, ir

Kadangi Sąjunga Amerikos Valstijos, būdamas didžiausia pasaulio neutrališka valstija, turi didelę įtakmę ir besikaujančias pajegas;

Tadgi mes Kun. A. M. Milukas ir Kun. M. Pankauskas teisėtai įgaliojti atstovai „American Relief Fund“ for Lithuanian War Sufferers“ (Amerikos Pašelpo Fondo nukentėjusiems nuo karės lietuviams) vardan savo tautiečių išemigravusių iš savo prigimtos šalies Lietuvos ir šia laisvės ir nepritegimybės šali, visad išreikšdami savo lojaliskumą kitai savo naujai šaliai, tikrai tikėdami ir gyvenimi įvykdinami Amerikos principus, vienok sąjauksdami mūsų nelaimingiems broliams tėvynėje, širdingai prašome ir maldaujame Jo Excelencijai Sąjunga Amerikos Valstijų prezidento ir jo oficialio kabineto ministerių, idant visas savo pastangas, pajegas ir įtakmę sunaudotų užbaigimui šitos didelės karės arba nors sumažinti prispaustųjų lietuvių kančias—vargus, apginti jų teises, auč numaus (šeimynas) ir gyvasti, būdu, kokį savo diskreocijose ras geriausiu;

Ir tebūna nutarta, kad šitų rezoliucijų kopija atspaus-ta ir „Amerikos Pašelpo Fondo Lietuviams nuo karės nukentėjusiems“ prezidento ir sekretoriaus autentikuota būtų pristatyta Jo Excelencijai Sąjunga Valstijų prezidentui ir kad aną prašyti, idant jis paskirtų dieną aučoms rinkti mūsų žmonėms nuo mūsų nemirtinų tautos bėduoliu, idant mes pergyventumėme tą didelį susirėmimą.

Kun. B. Zindzius, prez.
Kun. A. M. Milukas, sekretorius.
Brooklyn, N. Y.
June 6th, 1916.

The following resolution was drawn by Alderman Gaynor of New York City, N. Y. and was presented by him and adopted at a mass meeting of the American Relief Fund for Lithuanian War Sufferers, duly called and held at Brooklyn, N. Y. Monday, June 6th, 1916.

WHEREAS, in the great conflict between the Nations of Europe, our Fatherland has been devastated and its inhabitants oppressed and large numbers slain as innocent sufferers of the War; and Whereas, the United States of America, being the greatest of the neutral powers of the world, wields a mighty influence with the combatant forces;

NOW THEREFORE, we, the Rev. A. M. Milukas and the Rev. M. Pankauskas, duly authorized delegates of the American Relief Fund for Lithuanian War Sufferers, having migrated from our native land of Lithuania to this land of freedom and independence, and ever pledging our loyalty to this, our adopted Country, sincerely believing and protecting the principles of America, being nevertheless in sympathy with our unfortunate brothers in the Fatherland, in the name of our people earnestly pray and implore His Excellency Woodrow Wilson, President of the United States of America, and the members of his official family, to use their best efforts, powers and

influence to bring about an ending of this great War, or at least to alleviate the suffering and to safeguard the rights, homes and lives of oppressed Lithuania by diplomatic negotiations, as in their wise discretion may seem best;

AND BE IT FURTHER RESOLVED, that a copy of this resolution engrossed and authenticated by the President and Secretary of the American Relief Fund for Lithuanian War Sufferers, be forwarded to His Excellency, the President of the United States of America, and he be asked to set a day apart for the contributions of our people and the friends of our undying race, the Lithuanians, to aid them to survive this great conflict.

Rev. B. Zindzius,
President.
A. M. Milukas,
Secretary.

Attest:—

Amerikos Naujienos.

Rooseveltas ištraukė savo kandidaturą ant prezidento.

Republikonų partija sekantiems Šv. Valstijų prezidento rinkimams kandidatu paskyrė dideliu balsu per-viršiu Šv. Valstijų augščiausiojo teismo teisėją Charles Evans Hughes, o ant vice prezidento Charles Warren Fairbanks.

Pulkininkas T. Rooseveltas savo kandidaturą ant prezidento nuo progresistų partijos atsiėmė, patardamas abiem partijom—republikonų ir progresistų—eiti būsimuose rinkimuose išvien.

Mexikos reikalai eina aršyn.

Washingtonas, D. C. 12 d. birželio. Pasūsta dar 1500 reguliars Šv. Valstijų kariūnėms į Mexikos parubėži, nes pastaruoju respublikos žmonių upas diena iš dienos kyla prieš amerikiečius, kad jie neatsiima iš ten savo kariūnos. Visoj Chihuahua valstijoje keliamos atviros prieš amerikiečius demonstracijos.

Mexikiečiai sudegino Amerikos konsulatą.

El Paso, Tex. Perėita savaitė Mexikos revoliucionieriai sudegino Durango City'je Durango, Šv. Valstijų kon-sulatą laikė antiamerikietinių demonstracijų. Padegę konsulatą namu, tapmė Šv. Valstijų vėlavą gatvėmis.

Lietuvių tarybos Londone.

19 gegužio Londone lietuvių klebonijos rūmuose įvyko tarybos, dalyvaujant reprezentatams nuo Didžiosios Lietuvos, Amerikos, Skotijos, Anglijos ir Sveicarijos lietuvių. Tarybų pirmininkas p. M. Yčas, Valstijos Damos darys ir Centralio Komiteto pirmininkas padavė svars tymui tarp kitko tris svarbiausius klausimus: tai Rockefellerio fondo, lietuvių belaisvių šelpimo ir būsiančios platesnės lietuvių konferencijos.

Gera! apsvaarsčius dalykus padaryta sekantieji nutarimai:

1) Kas link Rockefellerio fondo, kadangi tasai pasirengęs šelpti Lenkiją per pastaros priskaitė ir Lietuvos Kauno bei Vilniaus rėdybas, nutarta pasiuosti į tajį fondą lietuvių memorandumą; tame memorandume paaiškinti skirtingumą lietuvių tautos nuo lenkų, kaipo pavyzdį nurodant skirtingas lietuvių šelpimo organizacijas; pažymėti, jog patogiausias būdės šelpimui Lietuvos tai teikiant pasipalas per lietuvių organizacijas; prašyti todėl, kad Rockefellerio fondas savo labdaringumą išplečiant ant visos vokiečių užimtos Lietuvos ir podraug Kuršo, tajį teiktų per veikiančią Vilniuje lietuvių organizaciją, būtent „Draugiją nukentėjusiems nuo karės šelpti“.

2) Lietuvos belaisvių reikalais iki šiol rūpinosi Sveicarijos lietuvių komitetas „Lithuania“ ir Centralis Komitetas. Tečiaus pasekmingesniai veiksmai pripažinta reikalas visą aprūpinimo belaisvių darbą labiau sukoncentruoti. Kadangi tame reikale neatbūtinama parama taip galings organizacijos kaip Centralis Komitetas, o toji parama delei daugybės įvairių svarbių priežasčių gali būt teikiama patogiansiai per Kopenhagena, nusprenta todėl darbą šelpimo Lietuvos belaisvių koncentruoti labiausiai Kopenhagene. Tuo tikslu Centralis Komitetas pakvies „Lithuanijos“ pirmininką, kun. A. Steponaitį, apsigyventi Kopenhagene podraug su kitais Centralio Komiteto įgaliojiniais.

3) Kadangi prisirinko daugybė svarbių aptartinų dalykų, paliejančių visą Lietuvą, nusprenta platesnė konferencija lietuviškų įgaliojiniu ir veiksų turėti Stockholm, Svedijoje, apie 20—25 Birželio, 1916.

Apart to prisiminta ir Amerikos lietuvių savytarpiai ginčai, kurie pasekmingam veikimui trukdo; išreikšta todėl pageidavimai, idant, akaizyduose taip svarbios Lietuvai valandos, visi lietuvių prisilaikytu, kaodidžiausios vienybės, šelpdami tėvynę iš vargo.

Lietuvių Konferencijos Londone memoranduma, pasūsta Rockefellerio fondui Amerikon, paduosime sekantiam numeryje.

Iš Rusijos.

Neleista įsteigti studentų kooperacijos draugijos.

Petraplio aužstųjų mokyklų studentai praše, kad vėdaus reikalų ministerija leistų įsteigti studentų kooperacijos organizaciją. Vėdaus reikalų ministerija, norėdama supažindinti su šia organizacija siuntinėjo visiems savo skyriams jos istatus. Visi, be policijos departamentu, atsiėmė šiam sumanymui palankiai.

Policijos departamentas šį sumanymą vėl iškėlė aikštėn vėdaus reikalų ministerijoje. Jisai nurodė, kad kooperatyvis galis būti sunaudotas tikiai kairiosios studentijos grupės ir galis suvienyti visą studentiją politikos pamatais.

Balandžio 8 d. vėdaus reikalų ministeris Sturmeris neleidžia teigti kooperatyvo.

Patrapilis.

Miestų Sąjungos Petraplio belaisvių Skyrius gavęs iš Sprotau'o stovyklos žinią, kad Rusu belaisviams pagelbėti teikti Komitetas organizavę toje stovykloje kilnojamą biblioteką. Komitetas kreipėsi į visuomenę, prašydamas prisijūsti per Skyrių skaitymo knygų ir labiausiai mokslo vadovėlių. Knygos turinčios būti be jokių ženklų ir nesuterštos, išleistos lig 1913 metu.

— Kaip praečama, projektas mokėti už rekvizuotas kvitanijas dar esąs tiktai svarstomas.

— Svetimio ministerija praėjusiais metais buvo išsiuntusi Mokslo apygardų globėjams 2.600.000 rublių. Tie pinigai buvo skiriami liaudies mokyklų mokytojams po 5 rub. mėnesiui. Dabar švietimo ministerija vėl kreipėsi į ministerių tarybą, kad ji tam pačiam tikslui paskirtų kitam laiktrapiui 2.900.000 rublių.

Pabėgėlių vaikų įsiejojimas.

Moskvos rusų fotografų Draugija pasiūlė fotografuoti tuos vaikus, kurie pametė savo tėvus. Manoma sistematingai pradėti fotografuoti visus vaikus, pasimetusius su tėvais. Šios fotografijos turėsiančios būti pabėgėlių skyriaus rastinėje, kame jas galės žiūrinėti tėvai, įsiejantieji savo vaiku.

Pirogovo suvažiavimas.

Balandžio 19 d. Petrograde pasibaigė taip vadinamasis Pirogovo daktaru suvažiavimas. Suvažiavimas svarstė klausimus delei sanitarinio stovio pagerinimo kariuomenėje, armijoje ir pabėgėliuose. Visų jų priėta prie tosios minties, kad pagerinimų šioje srityje galima bus įvykinti tik tada, kai pagerės visos šalies medžiaginis padėjimas, pakils švietimasis, bus įvykinta tam tikrų laisvių. Todel suvažiavimas priėmė visą eilę rezoliucijų, kurios reikalauja įvesti įvairių reformų žemietijų ir miestų savivaldybėse.

Kaip eina laikai.

Laiškas, rašytas Amerikoje gruodžio 1 d. 1915 m., pasiekė Petrogradą gruodžio 15 d. tu pačiu metu, o Rygą—tik balandžio 1 d. 1916 m. Tat, vadinus, nuo Petrogrado iki Rygai ejo daugiau trijų mėnesių! „N. L.“

Rygos gyvenimas.

PER VELYKAS buvo šilta ir malonu, Rygos apylinkės balose paskendusios ir stiklas spindi. Aplankė Rygą abi Velykų dieni ir priešrinko garniai, dėdami smarkiai sprogtančius kiaušinius. Mieste gyvumas per Velykas buvo nekoks. Gatvės pustūstės.

Privatiems žmonėms, ypač neturtingiems buvo ne Velykos, o tiesiog Didžioji Pėtynė, valgomiesiems daiktams, ypač mėsikiems kainos pakilo: kiaušiniui reikalauja 20 kp., mėsos svarui—1 rub. ir daugiau, Krymo obuoliui vidutiniško didumo—2 r. 25 k., gi 10 obuolių—25 rub. Na ir kita visa negirdėtai subranginta. Krautuvės per visas Velykas buvo adaros, tečiau pirkėjų mažai turėjo.

Kitais metais per Velykas jau būdavo pilni priemiesčių žaliuymnai besilinksmiančio jaunimo; gi šimet—vienai kareiviai ir merginos.

Karo lauke pas Rygą per visas Velykas buvo ramu, neišsaudyta. Tiktai trankė patrankos, šaudydamos paukščius—aeroplanus varu skrendančius miestan. In antrą Velykų dieną, visą naktį šaudytasi netolimame karo lauke.

Policijai įsakyta neleisti važiuoti miesto gatvėmis rėšio.

Vėzdami artimame karo lauke esantiems kareiviams Velykų dovanų, padėjo gyvybę. Bal. 8 d. po pietų išvažiavo iš Rygos dviem automobiliais, prikrautais Velykinių dovanų kareiviams, tarp kitų m. damos nariu: Bomens ir Verbiokis. Bevažiuojant Bauskės keliu, Verbiokis sėdėdamas ant augstai prikrauto vežimo nuvirto ir taip susižeidė, kad ten pat ir numirė.

Rygos apėričio produktai aprūpinamasi komitetas šaukia ir visuomenę ar neatsiraūt žmonių, kurie galėtų atgabenti jam jo užpirtus javus: 10 vagonų avizų, 32 vagonų rugių ir kvietinių miltų, 20 vagon. šieno, 5 vagon. saurais ir 7 vagon. įvairių kitokių prekių. „R. G.“

Leisti lietuvių technikų kursai.

Lietuvių Centro Komiteto Lietuvos Ukio ir Trobesių Atitaisymo Sekoija gavo iš vyriausybės pranešimą, kad leisti teigti technikų kursai su mokomąja lietuvių kalba ir mažųjų technikų mokyklų programa.

Lietuviai Rusijoje.

Cita.

Ir vėl teko čia susirinkti lietuviams pasilinksmintų. Per Vėlykas, atradinyje, pirmoje lietuvių pabėgėlių prieglaudėje buvo vakaruškos, pavadintos: „Priskėlimo šventės kiaušiniu.“

Vakaruškos pasisekė. Nuo 4 valandos po pietų iki pirmą valandą nakties skambėjo lietuviškos dainos, daugiausia pradedant ir prisidedant panelėms Simkevičūtėms, Riškūtėms ir ponams Dainiams. Daug linksmumo padarė suktinis ir kiti žaislai papulkininko Račauskio dėka. Nemaža pasidžiaugta ir iš gramofono su lietuviškomis dainelėmis ir iš patefono, kuris grojo šokių. Vakaruškas dabino 8 lietuviškas tautinias drabužias.

Svečių buvo susirinkę 102; kai kurie mažai temoka lietuviškai. Todel labai pritiko eilutės: „Nuo kalno Birutos“ parašytos lenkiškai Palangos Halinos. Padeklamota buvo tik tu eilučių pradžia. Deklamavo jas dvi Cepyti — viena lietuviškai versta, antra lenkiškai originalė. Ilgi delnų plojimai vienai ir antrai reiškė svečių jausmus, tų eilučių aukelčius.

Lietuvių pabėgėlių Citoj nedaug. Prieglaudose vargo daugiausia 40, kiti šiaip taip stumėsi — kas prie giminių, kas savaime.

Sekmadienį prieš Verbas jau antrą kartą apsilankė Citoj kunigas lietuvius Breiva iš Mandžiurijos.

Pabėgėliai pirmą sykį išgirdo iškilmingai pasakytą sumos vidury lietuvišką pamokelį. Tiesiog džiaugėsi pabėgėliai ir visi Citos lietuviai. Tris dienas išgyveno su mumis kunigas, tenkindamas mūsų dvasios reikalus. Lietuvių Draugijos valdyba yra nusiusčius Petrapilin arkivyskupiui prašyma, kad jis paskirtų Citai nuolatinį kunigą lietuvį. Pernai toks prašymas pasibaigė tuo, kad paskyrė mums kunigą lenką.

Pabėgėlių vaikų, kuriems metas mokytis atsirado Citoj vos penketas. Tiek pat susirinktu vietinių gyventojų vaikų. Reikalingas mokytojas. Ligšiol mokė pabėgėlių vaikus mokinyse matininkas Gaigalas. Bet jį paėmė karūmenėn. Pakviestas mokyti jų toliau pabėgėlis Dūda, buvęs farmaceutas.

Gal pavasari atkeliaus kas nors iš studentų, kursisčių arba gimnazistų, gimnazisčių. Galėtų turėti uždarbį nuo 50 iki 100 rublių per mėnesį, užsiimdami lekcijoms, ypač — lietuvių kalbos. Geistinas Citai lietuvis choro vedėjas. Cia gražių balselių yra, tik nėra kam jų su tvarkyti.

A. + A. D — ras PIETARIS mirė Maskvoje gegužės 2 dieną. „Liet. Bal.“

Petras Kriaučiūnas, kaip Mariampolės gimnazijos lietuvių kalbos mokytojas.

(Atminimai.)

P. Kriaučiūnas nors ir nežinomas visuomenėi kaip rašytojas, tačiau, būdamas taautos dvasios žadintojas, nemaža yra padaręs Lietuvai gera. Ypač atmintini yra man pirmieji jo mokytojavimo metai Mariampolės gimnazijoje.

Kada jis buvo atkeltas Mariampolės gimnazijon, tikrai neatsimenu, bet tikrai žinau, kad 1823 m. jis mokė graikų kalbos 4 klase, kurioje tuomet ir aš mokiausi. 1823 m. jis buvo taip pat mokytoju lietuvių kalbos.

Jo itaka mokiniams lietuviams, kiek atsimenu, buvo taip didelė, kad neapsiriksiu prilyginti jį prie mūsų atgimimo apaštalių. Berods tais metais pasirodė ir „Aušra“, bet viena, „Aušra“ toli gražu nebūtų galėjusi kurti stebuklų daryti, jei nebūtų jų padėjęs gyvas, karštas žodis, gyvas pavyzdys, jei nebūtų buvęs kas tai „Aušrai“ ir jos ideją platiną gina nuo užpuolimų. Žinoma yra, kokios stiprios itakos turi atskiro žmogaus dvasiai viešpatuojančios pažiūros: kiti seka tomis pažiūromis, visai neišitikinę jų teisingumu, jau vien dėl to, kad taip mano dauguma — ir jau dėl to reikią tomis pažiūromis sekti.

O viešpatuojančios tuo metu buvo pažiūros lenkų i Lietuvą ir jos reikalus, Lietuvos idealai unijos, Lietuvos inkorporacija, tarnauti Lenkam buvo vis viena, kaip tarnauti Lietuvai... Lietuvos inteligentija kalbėjo lenkiškai, skaitė lenkiškai, maštė lenkiškai jautė lenkiškai.

Tokia atmosfera buvo apulsiusi ir jaunomene, gimnazijos mokinius. Atsimenu, dar man esant 1-ojoje klase (apie 1879 m.), taru draugu jau buvo apsirėkęs troškimas vadintis, pvz. Zukovskiu, o ne Vabalu. Būdamas 4-je klasėje (1882 m.) aš jau buvau pramokęs šiek tiek lenkiškai kalbėti, skaitčiau lenkiškas knygas ir stropiai mokiausi lenkų kalbos gramatikos.

P. Kriaučiūnas drąsiai stojė prieš tą srove, stojė vienas prieš visus. Tai pirmutinis jo nuopelnas. Nors ir pirmiau mes mokėmės lietuvių kalbos, bet tas mokėlas mažai tepalik mums išpūdzio. Lietuvių kalbos mokytojų buvo tada pradėdamosios mokyklos mokytojas Arminas, kuris kartas po karto paskaitėdavo mums savo vertimų Krilovo pasakų.

Pradėjus mokyti mums lietuvių kalbos Kriaučiūnui prasidėjo ir mūsų atgijimas: mūsų užuojauta pradėjo krypti lietuvių pusėn, o podraug keitėsi ir pažiūros. Nors

lietuvių kalbos mokymas buvo varžomas, ne tik turiny, bet ir forma, tačiau P. Kriaučiūnui sąžinė neleido eiti rodomoju keliu: jo pamokos tai buvo giesmės senovės Lietuvos galybės, didybės, grožybės, lietuvių kalbos turtingumo, jos senumo, gražumo ir t. t. Gramatikos mokėmės iš Schleicherio. Atmintinai mokėmės Duonelaičio „Metų“. Vartojome lietuvišką alfabetą. Atėjus klases direktoriui arba inspektoriui, mes rašydavome ant lentos lietuviškus žodžius rusiškoms raidėmėms.

Tokia P. K. drąsa buvo mokytojų tarpe negirdėtas daiktas ir nemažai mums imponavo. Jau pat pradžioje tarp mokytojų ir mokinių buvo užmegstas išsitikėjimo ryšis konspiracija.

Bet labiausiai mums interesavo žinios apie lietuvių atgijimą. Jis mums dargi paskaitėdavo gautuosius laiškus, kad ten ir ten atsiradę naujas lietuvių rašytojas arba rašytoja, tas turis parašęs žodyną, kitas gramatiką, trečias rašas šiaip knygučių žmonėms pasiskaityti. Mūsų vaidintuvė buvo sužadinta, kilo įvairių paveiklų atgyjančios Lietuvos, kuri mums išrodė kaip kokia pasakų karalaitė, grožės, galybės, stebuklų pilna. Paties mūsų mokytojų gyvas žodis karšta kalba, neabejojama Lietuvos meilė ir drąsa žadinte žadino mūsų jausmus kurte kūrė mūsų širdyse tėvynės meilę.

Ryšiai tarp mūs ir mokytojų neiširdavo nė už gimnazijos sienų. Būdamas gimnazijos knygynininku, jis stengėsi aprūpinti mūs geromis knygomis apskritai, bet ypač lietuviškoms, ir aš užeidavau pas jį i namus pasiskolinti pasiskaityti knygų arba dargi praplauti jų tarp žmonių. Kartais jis neimdavo nė pinigų už lietuviškas knygas, įgytas dideliu vargu.

Knygučių tuo metu buvo labai mažai. Mano tėvas tarp kitko skaitėdavo ir gotiškomis raidėmis spaudintas knygas, Prūsų lietuvių leidžiamas (pvz. „Apie bites“ Radziuno), taip pat buvo matyti Pasakų. Kokių knygų mes gaudavome pradžioje iš Kriaučiūno, neatsimenu, bet veliaus tarp mokinių galima buvo matyti Miglovaros „Margumynai“, Dagilio „Stupynys“, ir kt. Kada pateko mūsų rankoms „Auszra“, gerai nepapamenu, tik žinau, kad baigęs 5-ją klasę per atostogas (1884) turėjau parsivežęs vieną „Ausros“ numerį, kuriame tarp kita ko buvo straipsnis „Apie politiskąją ekonomiją“, J. Šliupo rašytas. Nors ir ne visa mes galėjome suprasti beskaitydamas „Auszra“, ypač dėl daugybės neuprastintamų žodžių, tačiau tai, ką supratome, darė mums gilų įspūdį. Ypač buvome pamėgę patriotinio turinio eiles, kurias susirinkę dainuodavome. Viena iš mūsų mėgiamųjų dainų buvo: „Ak mylimiausia tu mano Lietuva! Senoj gadynėj kaip tu garsi buvai.“ Toms eilėms aš pats buvau pritaikinęs patriotinę lenkų melodiją „Boże coś Polskę“ prež tak ilgėje lata.

Drauge su Lietuvos meile atsirado taip pat meilės prastųjų žmonių sodiečių. Aštuntojoje klasėje būdami, jau nebesigėdėdavome susieiti su sodiečiais ir viešai su jais kalbėtis. Kartais išėjęs pasivaikščiodami sustinkti būdavo kokį elgetą už miesto ir nesidiro i juo kalbėtis ir dargi eiti kartu. Tuo tarpu pirmaisiais ketveriais metais mes buvome užsikrėtę ponumu ir gėdėjomės savo kilmės. Atsimenu, atvažiavus pirmą kartą mano tėvui Marijampolėn, aš labai buvau jo pasilgęs ir dargi susigraudinau jį pamatęs, bet vis tik drovu man buvo su juo kalbėtis gatvėje kitų akivaizdoje, ir aš traukiau jį už sermėgos skverno, vadindamas eiti pasikalbėti kieman, nušaliai.

Gal tokia atmaina mums įvyko pakilus mūsų išsilavinimui, bet, be abejo, daug parėjo mūsų elgimuisi nuo miesto atmosferos, vyresniųjų mokinių ir visos inteligentijos pavyzdžio, paniėkinius auso gimtąją kalbą, o drauge su jaja ir savo tėvus. Šitas mūsų atvirimas, šita gili dvasios atmaina įvyko ypač Kriaučiūno dėka. Nevienas mūsų jau pradėjo jausti, kad reikia kain nors patarnauti Lietuvai. Aš, baigęs 1886 m. gimnaziją ir besirengdamas universitetan; per atostogas pirmą kartą parašiau ir nusiuččiau „Ausrai“ korespondenciją, išleidamas ant poperio tai, kas labiausiai slėgė tuo metu širdį mažne kiekvieno jaunikailė, trokštančio mokslo, o sutinkančio nepargalimų kliūčių.

Jei apskritai atminimai apie gimnazijos dienas nemalonūs dėl viešpatavusios tuomet tvarkos, tendencijos ir šalto formalizmo, tai atminimai, surišti su P. Kriaučiūnu, labai malonus ir brangūs, nes jie surišti yra su mūsų nauju gyvenimu, su mūsų dvasios aušra, su mūsų tautinio atgijimo, o to atgijimo tėvas buvo P. Kriaučiūnas.

Moskva
27. II. 16. „Liet. Bal.“

Giminių pajieškojimai per „Žvaigždės“ redakciją.

Guodotina Redakcija!
Tikiuosi, kad neatsisakysit paskelbti Jūsų gerb. laikraštvyje žemiau pduotus apskelbimus trijų lietuvių karaitių, turinčių giminių Amerikoje, bet nežinančių jų giminių adresų.

- Petro ir Kazio Levuškių
- Povylo Remeikos,
- Juozo Lukštaraupio,
- Antano, Vladio ir Juozo Abejokų, ir
- Kazio Vitaroto.

Visi paeina iš Kauno gub. Zarasų apskr. Alizavo par. Mano adresas.

Gov. Velikie Luki, Pakovskoj gub. v. kanceliariju Upravliajuščago gurt. sk. Jakovleva, dia peredači Iosifu Levuško.

Konstantas Masulis nor sužinot adresu.

Mikolo ir Antano Baltaakio ir Ciprijono Moliauko iš Kauno gub. Atsiskait adreasu:

Velikie Luki, Pakovsk gub. v. kanceliariju Zaved. gurt. skota. G—na Jakovleva, perdat Konstantinu Sigizmundoviču Masalisu.

Kazimieras Baltrūnas jieško:
a) Jono Ceikos,
b) Petro Vilko, Abejų Kauno gub., Ukmergės Apskr., Kupiškio parap.

Jo adresas:
Gov. Velikie Luki, Pskovskoj gub. v. kanceliariju Upravliajuščago gurt. sk. Jakovleva, dia peredači Kazimieru Baltrunasu.

Iš anketo tardamas širdingą ačiū lieku su pagarba Cobakovo lietuvių vaikų prieglaudos mokytojas.

Staltonas.

Cobakovas.
17—18—16.

Pajieško savo giminių Amerikoje:

Lietuviai kareiviai, Vincas Dauperis, Kauno gub., Panevėžio apskr., Linkuvos valsčiaus ir

Jonas Zukauckas Ciperų valsčiaus, Papilio parap., kaimo Veliškenų, Kauno gub., Panevėžio apskr. Jų antrašas:

Platforma Saltykovskaja, Moskovsko — Nižgorodskaja zel. dor. 2—oi Piech. polk. 1—i batalijon, 3—aja rota, 2—oi vzvod.

Ivanu Zukovskaniu Vikentiju Dauperu.

Jonas Raštikis iš Kauno gub., Telšių pavieto, Sedos parap. arba miestelio, dabar gyvenąs kaip karės pabėgėlis Rusijoje, Petrograde, Rizickij prospekt, N. 62, kv. 28 G—nu Kauz. Lichterisui speredaeči Ivanu Raštikiui, — pajieško savo krikšto tėvo Pranciškaus Bruzevičiaus, gyvenusio Philadelphiajioj, Pa.

Petras, Antonia, Kazimieras ir Aleksandras Vaičiūnai iš Rygos atsišaukia i save gimines ir pažistamas Amerikoje, prašydami suteikti jiems apie savę žinių sekančių antrašu:

Petrograd, Zabaikalski prosp. No. 130 kv. 55 Petru Vaičiūnasu.

Trečia Metinė Lietuvių Diena.

Wilkes — Barre, Kingstono ir apylinkės lietuvių bus apvaikščiojama iškilmingai 4—ą d. Geisos Valley View Park'e netoli Wilkes — Barre'io, Pa. Jeistina, kad kądaugiausia lietuvių susirinktų, nes bus daug gražių prakalbų lietuvių ir angli kalbose taipgi įvairių promogėlių.

Visas grynas dienos pelnas skiriamas lietuviams nuo karės tėvynėje nukentėjusiems.

Parengta Lietuvių Dienos Komiteto Žiemų—Rytinės Pensylvanijos.

LIEUVIAI! Ta diena visiems mums lietuviams amerikiečiams labai yra svarbi. Dabar kuomet mus Tėvynė drasko, kraujais apsiliejus, ir mes broliai ir seers graudžiose ašarose paplūde i kentėjimu nuo Europos karės, mes lietuviams amerikiečiams, ypač šios aplinkės, yra proga pasirodyti netik prieš lietuvius, bet ir prieš svetimtaučius ir visą pasaulį. Lietuva tai mazuze — jos skausmai tai mūsų skausmai, jos sūnų ir dukteriu vargai tai mūsų vargai. Tad kas gyvas, kas jaudinasi lietuviu, neužmirškite atsilankyti i Parką i pažymėti jog esame ir norime būti lietuviu. Atmintime, jog dėl keliošikos centų nepavargsimė, bet jais nevienam vargstančiam Tėvynėje ašaras nušluostysime. Parke kiekvienas turės proga išgirsti kalbas paminėjimu tos dienos žymių visuomenės veikėjų. Podraug kiekvienas svečias turės promogėliu linksmiai praleisti diena.

Tad nuoširdžiai kviečiame visus lietuvius ir lietuves atsilankyti tą dieną i Valley View Parką.

DIENOS PROGRAMAS.

9:30 IS RYTO: Už kritusius karėje Mišios ir pamoklas.

10:00 IS RYTO: Lenkynės 7 mylių toluo, iš Wilkes — Barre iki parku.

11:00 IS RYTO: Base—Ball žaislas iš Lietuvių Lygos.

12:00 VAL: Pertrauka.

12:30 PO PIET: a) Lenkynės 3 mylių toluo parkel. b) Lenkynės 100 mastų. c) Merginų lenkynės.

2:00 PO PIET: a) 16 svarų metimas. b) Nušokias išibėgėjusiems ir nuo vietos.

3:00 PO PIET: Virvės traukimas (Tug of War). Prisiškite įstojimą i laika.

4:00 PO PIET: Pugiulistų muštynės.

2:00 popiet iki 5:00 popiet šokias. 5:00 popiet prakalbos. 7:00 vakare Dainos (Choru). 8:00 vakare Sokiai.

11:00 vakare Užbaiga.

Bus suteiktos puikios dovanos tiems, kurie geriausiai atsižymės.

Parke trauks krutančius pavelkelus visų tos dienos atsitikimū.

Užkviečia Komitetas.

V. Kvietkauskas, prez. Tamas Seimis, sekr.

Katalogas Knygų

Kun. A. Miluko išleisti

- Apeigos Rymo katalikų Bažnyčios. Lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius. Vertė Gerutis. Antra laida. Shenandoah, Pa., 188 pusl. 60
- Antanukas. Apsakka B. Pruso. Vertė Selimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 40 pusl. 16
- Bajoro Vuošvis. Apsakka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 65 pusl. 15
- Siurokratal. Apsakka iš paskutinių ateitimi Lietuvoje. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 79 pusl. 25
- gyračių Karalius. Ir kitos apysakėlės. Parašė Kaaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 31 pusl. 10
- 55 daktaro pasakojimų. Rudens diena. Sulaukė. Parašė Satrijos Ragana. Shenandoah, Pa., 69 pusl. 25
- švakarės gret Lemano ežero. Parašė kun. M. Morauskis. Vertė Gerutis. Shenandoah, Pa., 173 pusl. 75
- Kova ties Zalgriais. Istoriska drama keturiuose aktuose. Parašė Savius (Dr. V. Pietaris) Shenandoah, Pa., 31 pusl. 25
- Kunigo gimine. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 68 pusl. 20
- Kaip Elizintė praleido šv. Jono dieną. Parašė P. D. Shenandoah, Pa., 63 pusl. 20
- Krasauninkas—Laižybos—Dievo žmonės. Parašė Kaaveras Vanagėlis. Philadelphia, Pa., 28 pusl. 10
- Kardinolo Mercier gromata apie Patrijotizmą ir Išlakymą 5
- Kun. Dr. M. Gustaičio, Du laišku iš Kelionės 5
- Kun. Dr. M. Gustaitis 5
- Laisvės Metu. Apsakka iš paskutinių ateitimi. Parašė Antanas Šeina, 1908 m. 187 pusl. 75
- Lietuviškas Albumas. Dalis I. Istoriskos ir šiaipiau Lietuvos vietos. Parengė ir išleido kun. A. Milukas Shenandoah, Pa., 75
- Lietuviškas Albumas. Dalis II ir III. Lietuviškos raštininkai, žymiausi vyrai ir t. ypač. Parengė ir išleido kun. A. Milukas. 1.50
- Lietuviškos Pasakos. Spaudon parengė Dr. J. Basanavičius. Didelio formato knyga, 362 pusl. 1.50
- Laiškai iš Kelionės po Palestina. Kaštai kun. Antano Miluko. Shenandoah, Pa., 94 pusl. 50
- Moterystė ir šeimyna. Iš vokiškos kalbos vertė J. Gerutis. Philadelphia, Pa., 41 pusl. 60
- Mūsų Socialistai. Apsakka iš paskutinių Lietuvoje ateitimi. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 67 pusl. 15
- Melagiu Dėdė. Vaidzdis iš Džukų gyvenimo. Parašė Kaaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 27 pusl. 10
- Mūsų Iganantjojus Jezaus Kristaus gyvenimas. Naujas pataisytas išleidimas. Shenandoah, Pa., 209 pusl., su paveikslais, 75
- Nekaltybė. Iš vokiškos vertė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 89 pusl. 25
- Pasakyk Matusi, Agniškė, Ant, Garlaivio. Triš Satrijos Raganos apysakėlės. 15
- Pradžią ir išsiplėtimas Katalikų Tikėjimo. Parašė Vyskupas M. Valančius. Reikalingiausia kiekvienam lietuviui-katalikui knyga. Shenandoah, Pa., 235 pusl. 1.00
- Paklydėliai. Kun. J. Geručio. Antras leidimas. „Zvaigždė“ skyriaus, 416 Hooper Str., Brooklyn, N. Y. 10
- Algimantas arba Lietuvis 13-ame šimtmetėje. Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. Shenandoah, Pa., 488 pusl. 2.50
- Anima Villis. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 162 pusl. 75
- Fabiolė arba Bažnyčia Katakumbose. Kardinolo Wiseman'o. Vertė Vytautas. Shenandoah, Pa., 354 pusl. 1.00
- Iš kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pranašiu Julė. Philadelphia, Pa., 380 pusl., 102 iliustracijos (paveikslai); 2.00
Audeklo aparatai 2.25
Skūros aparatai, pauksuotais kraštais 3.50
- Ne mieste Laimė. Prancūziškai parašė Pierre L'Ermitte. Lietuviškai vertė Pranašiu Julė. Shenandoah, Pa., 206 pusl. 1.00
- Siapas anapras grabo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 210 pusl. 50
- Sodžionių Teologija. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba šioje knygoje; išdėstyta visos Katalikų Teologijos mokslas. Shenandoah, Pa., 285 pusl. 1.00
- Sventųjų gyvenimai. Skaitiniai kiekvienam metų dienai. Su paveikslais. Spaudon parengė kun. A. Milukas. Vieni keturi tomai 3.00
Dėdė audeklo aparatai 3.50
Skūros aparatai, pauksuotais kraštais 5.00
- Vaidzišio Eilės. Su varlionių placiai bijografija ir paveikslu. Philadelphia, Pa., 1912. 157 pusl 75

- Našlaičiai. Lėkimas tuos šeimynos. Vertė P. Str. Shenandoah, Pa., 81 pusl. 15
- Pikta Dvasia. Latviškai parašė Ruoflas Blaumanis. Lietuviškai vertė Idalgas. Shenandoah, Pa., 72 pusl. 26
- Patrimpo Laiškai. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. „Zvaigždė“ Spaustuvėje, Shenandoah, Pa., 1907 m. 60
- Susiskaldėliai. Vaidzdis iš mūsų sodiečių gyvenimo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 62 pusl. 20
- Socialistai. Kas jie? Iš kur atsirado? Kori? Parašė kun. A. Civiņskas. Shenandoah, Pa., 124 pusl. 10
- Saulė nusileidžiant. Iš mūsų Kartonės. Kalėdų vakaras. Satrijos Raganc. apysakėlės. Shenandoah, Pa., 62 pusl. 15
- Steponašio Raštai. Filmas pomirtinis velionies raštų (telimie ir proza) išleidimas. Tvarkė Liudas Gira. Kaunas, 1912. 131 pusl. 1.00
- Trumpas Katekizmas 10
- Valdimierius. Graži apysakėlė. Shenandoah, Pa., 47 pusl. 10
- Užsisakant augščiau minėtas knygas reikia kreiptis šiuo adresu:
"ZVAIGŽDĖ"
3654 Richmond Str. Philadelphia, Pa.
416 Hooper Street, Brooklyn, N. Y.

Naudingos ir Pigios Knygeles

- Svetimos spaudos, gaunamos Žv." knygyne.
- BALSAS Amerikiški Lietuvių į Tėvų Sventąjį Leoną XIII ir gyvenimai dviejų didžių Dievo tarnų. Lietuvių; Kun. Andriaus Rudaminos, Jezavito, ir Kunigaikščio Merkelio Gedraičio, Žemaičių Vyskupo 5
- BLAIVINKU KNYGELE arba pamokymas apie blaivybę 5
- DIENELEI BREKSTANT. Žalvarnio eilės 20
- GAMTA — SVEIKATOS SALTINIS. Kam yra nemaloni sveikata? Teiūnas retas kuris atsakandai apie ją rapinais. Si knygele suteikia pluošteli reikalingiausių apie sveikatą žinių, todėl yra naudinga kiekvienam 15
- GYVOJO RAZANČIUS įstatai 5
- KIPSAKAS PINTINEJE ir dvi žuvėjos. Dvi apysakėlės 5
- MIESTELO ONUTE. Sulenkėjusiems lietuviams apsakymėlis 5
- MELIES AUKA. Apsakka iš paskutiniųjų J. Kristaus dienų 5
- OBRUSTELIAI. Galerija paveikslų iš maskolių gyvenimo Lietuvoje 25
- SVENTOJI AGNETE. Drama dviejose veikmėse. Labai tinka pasiskaitymui ir lošimui 25
- TRUMPAS LITUVOS APRASYMAS. Su paveikslais. Pamokinanti pasiskaitymai kiekvienam, kurs nori susipažinti bent kiek su savo Tėvyne—Lietuva 25

Laiškams ir pinigams siųsti adresu:
*** ŽVAIGŽDĖ ***
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Pirmutinis Lietuviškas New Yorko UZEIGOS NAMAS arba HOTELIS

LIETVIAI KREIPKITES PAS SĄVUOSTIS

— Mes patenijom, kad butinai yra reikalingas lietuviams New Yorko UZEIGOS NAMAS. Tiesiog mes ir įstatom tą užeigą namą, kuris randas, po numeriu 498 Washington Str., kampas Spring St., New York City. Brangų kolonininkai, kurie manai keliat Lietuvoje nepasirūkė atsilankyti į mūsų užeigos namą, o gausite sauzinikus patarimus. Mes pasitinkam New Yorko paaužierius, pribirusius iš kitų miestų. Sutelkiam jems akvynę ir parpinam įsigyti moterų konsulo.

PARDUODAM LAIVAKOTES

Ant drūtišiau ir gražiausiu garlaiviu už pigiausiu kainu iš Lietuvos ir Lietuvoje. Siunčiam ir šimaisim pinigų visų viešpatyčių. Darom daktarams pigiau kaip kitur. Reikalingi laivakotų kainų, paskaidimas iš tur ir kur nori važiuoti. Melkiam kreipis pas mus su visokiais reikalais į arimųsai į joms ofisose ar per laiškus.

Ger. J. Bartašius & Co.
498 Washington St. Cor. Spring St. NEW YORK, N. Y.
416 Hooper St. Prie Grand St. Ext. BROOKLYN, N. Y.
261 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

Profesorius S. Rakauskas

Pabaigęs muzikos konservatoriją New York'o mieste, duoda smuiko lekcijas (ant pianos, smuiko ir visų pučiamų instrumentų) savo rezidencijoje. Išimtinuose atsitikimuose gali atsilankyti į mokinii namus ir ten duoti reikalaujamas lekcijas.

Kreipkitės amsenikais arba per laiškus šiuo adresu:
PROF. S. RAKAUSKAS,
94 Clinton Ave., Maspeth, L. I., N. Y.

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šaldio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirūšimą su plaučiais.

Maligneriai, kankinami Mainų Dulkii, Parako dūmų ir Astmos aptuērė pagelba vartodami Fither Di Ielsi's Kosulio Gyduolė. Turi pagyrimus nuo raturisų malignerių, kaipo geriausias vaistas visokiuose atsitiki muose.

PARSIUDUOTA VIŠOŠE AP-TIEKOSE.
Kaina, 35c, 65c, 1.00
Rekomenduojame taippat **Father Di Ielsi's Grumuliavimui Tonikas,** pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir panaikina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment, yra skiriamas nuo reumatizmo, neuralgijos, nikstelėjimų šepetimų, ištinimų, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25c.

REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

Telephone 2718-M Market

M. AKIALIS.

Lietuvis Graborius

146 Adams St. Kampas Lafayette St. Newark, N. J.

Parsamdo automobilius ir karietas visokiame progose

IŠ KELIONĖS PO EUROPA IR AZIJA

Ta knyga yra tai **Didžiausias savo rūšies veikalas,** parašyta „Zvaigždės“ redaktorės J. Pranašiu tės. Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta 102 iliustracijomis (paveikslais).

Indomus toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europišką karę. Tie aprašymai papuošti daugybe iliustracijų.

Bet indomiausias beabejo yra aprašymai, spudžiū iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kuriuos vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žmonių. Nemažiaus idomus aprašymai abiejų Rusijos sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu lietuvių naujokynių istorijos tose vietose.

Knygos kaina 2 dol.
Audeklo aparatai 2.25
Skūros aparatai su pauksuotais kraštais 3.50

Galima gauti "Zv." Knygyne

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas pabalgis daktarystės mokslus Jefferson Medical College'j su pagarb. Specialistas akių ligose, nosies ir gerklės. Gydo psekimngai moterų ligas.

OPISAS: 110 W. Oak str., netoli S. Jardin st. SHENANDOAH, PA

Prenumeratoriams

Kurių prenumeratos laikas pasibaigė, teisėtai nesivėluoti ją atnaujinti, kad nereikėtų sustoti laikraščio siuntus. Užsimokėjusiems iškalno už metus, duodame pasirinkti iš mūsų katalogo už 1 doleri knygų dovanai. Užsimokantieji už 2 metus (\$4.25) gauna dykai Gvėnė nimus šventųjų drūtais audeklo aparatais.

Prie išsinarinimo ir įsipjovimui Tiesiai įtrink Dve Richter's **PAIN-EXPELLER** Nuo 50 metų nesuvaidijantis ir letuviski nurytias namis budas Tikras tikrai su pažymėtu marke "IKARA"

M. ir D. D. Richter's visos aptikos arba staliuose
P. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Amerikos Lietuvių Kat. Laikraščiai.

Didesnė! Didesnė! „TIKYBA IR DORA.“

Nuo Naujų Metų eina padidinta. Invaivaus skaitymo tikėjimui ir dvasiško turinio yra dvigubai tiek kiek pirma buvo. (Kiekvienas tą laikraštį skaitydamas atras nemažą savo dvasiai pagūdą; atras taip pat išaiškinimą visokių abejotimų ir užmetėjamų tikėjimo dalykuose).

Laikraštis eina bu kartu į mėnesį.
Kaina liko ta pati: 75 c. metams.
Kas atsisų už 1 c. krasos ženklelį (stampa), gaus vieną numerį pasižiūrėti.
Prenumeratą galima siųsti ir krasos ženkleliais.
Adresas: „TIKYBA IR DORA“
1631 W. North ave., Chicago, Ill.

KATALIKIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ PRIETELIAMS.

Pagal įvykusios sutarties tarp katalikiškų laikraščių leidėjų pranešame šit ką: Tiems, kurie užsisakys per katalikiškų laikraščių agentūras daugiau, negu vieną laikraštį — bus daromos žymios nuolaidos. Kuo daugiau kas užsisakys laikraščių, tuo didesnė bus padaroma nuolaida.

- 1) „Draugas“ — \$2.00, „Zvaigždė“ — \$2.00.
- Užsakant abu du \$3.25
- 2) „Draugas“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00. Abu du \$4.00
- 3) „Zvaigždė“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00. Abu du \$4.00
- 4) „Draugas“ — „Zvaigždė“ ir „Darbininkas“ — \$5.25
- Visi kartu \$5.25
- 5) „Zvaigždė“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abu du \$2.25
- 6) „Draugas“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abu du \$2.25
- 7) „Tikyba ir Dora“ — 75c. ir „Darbininkas“ — \$3.00. Abu \$3.00
- 8) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Darbininkas“, „Tikyba ir Dora“ — Visi \$5.75
- 9) „Draugas“ — \$2.00, „Vytiš“ \$1.50. Abu du \$2.75
- 10) „Draugas“ — \$2.00, „Zvaigždė“ — \$2.00, „Vytiš“ — \$1.50. Visi \$4.00
- 11) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Vytiš“, „Tikyba ir Dora“ — Visi \$4.50
- 12) „Darbininkas“ ir „Vytiš“ Abu du \$3.75
- 13) „Tikyba ir Dora“ ir „Vytiš“ Abu du \$1.75
- 14) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Vytiš“ ir „Darbininkas“ — \$6.50
- 15) „Draugas“ \$2.00, (arba „Zvaigždė“) ir „Zvirblis“ — \$1.00. Abu du \$2.50
- 16) „Tikyba ir Dora“ ir „Zvirblis“ Abu du \$1.50
- 17) „Vytiš“ ir „Zvirblis“ Abu du \$2.00
- 18) „Darbininkas“ ir „Zvirblis“ Abu du \$3.25
- 19) „Draugas“, „Vytiš“, „Zvirblis“ Visi \$3.50
- 20) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“ ir „Zvirblis“ Visi \$4.25
- 21) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“, ir „Zvirblis“ Visi \$6.25
- 22) „Draugas“, „Zvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“, „Vytiš“ ir „Zvirblis“ Visi \$7.25

Paršaga: Čia dar nepaminti: „Mokslėivis“ — \$1.00, kuris negali duoti nuolaidos, nes ne biznio pamtais eina; „Tautos Rytas“ — 50c., kurs ir teip beina pigus, ir „Pažanga“ — \$3.00, kurios leidimas dar nėra pilnai pasiekęs.

Kuri per „ZVAIGZDĖS“ redakcija nori užsismokėti už kelių katalikiškų laikraščių prenumeratą, tai gali gauti už viršminėtas kainas:
A. MILUKAS & CO.
3654 RICHMOND ST., PHILADELPHIA, PA.

Mato Miluko SPAUSTUVĖ

Atlieka įvairiausius spaudos darbus.
Apekaitymai už darbą sutelkiami taipogi per laiškus ant kiekvieno pareikalavimo.

Syku čia įsteigta
„Zvaigždės“ Skyrius
kuriame galima atlikti visokius reikalus, paduoti apskelbimus, užsisakyti laikraštį ir t. t.
416 Hooper St., Brooklyn, Y. N.
Kur sueina Grand St. ir Grand St. Extension.
(Arti Union Ave.)

Tinkamiausius lietuviams laikraštis yra „DARBININKAS“

„DARBININKAS“ eina utarninkais, ketvergais ir su botomis.
„DARBININKAS“ paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.
„DARBININKAS“ paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymui, rašytų pačių darbininkų.
„DARBININKAS“ paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingėidžiausias atsitikimus.
„DARBININKAS“ visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apyskalelių.
„DARBININKAS“ visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.
„DARBININKAS“ nuolatai išleidinėja knygelių, kurios dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu viršija visas išleistuves.
Skaitykite ir platykite „Darbininką“ ir jo leidinius.
Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams \$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsiskant tik subatinus 8 pusl. numeris, metams \$1.50, pusmečiui 75c.
Adresas:
„DARBININKAS“
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

„DARBININKAS“
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Jei trokšti apšvietos

ir sveiko maisto savo protui, tai skaityk dvasiaitintilūs truoja jaunimo laikraštį „VYTIŠ“
„VYTIŠ“ yra vienatinis ir pirmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.
„VYTIŠ“ telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų, literatū ir studentų.
„VYTIŠ“ rasi žinūčių iš Amerikos bei Lietuvos jaunomės gyvenimo.
„VYTIŠ“ leidžiamas tautiška — katalikiškoje dvasioje.
„VYTIŠ“ leidžia Lietuvos Vyčių jaunimo organizacija.
Metam „VYTIŠ“ kannoja \$1.50, pusmečiui 75c.
L. Vyčių organizacijos nariams „VYTIŠ“ siunčiamas už mėnesines mokestas.
Prisiusk savo antrašą ir už 2 c. ženklelį, o viena numerį pažūrėjimui prisigausi veluti.
Visais reikalais kreipkitės:
„VYTIŠ“
731 West 18th St., Chicago, Ill.

731 West 18th St., Chicago, Ill.

„Santauka“

Jeigu nori turėti gerą ir pigų laikraštį užsirašyk
„Santauka“
„SANTAUKA“ išaina kiekviena petniočia 4-riū pusl., didelio formato ir kainuojai metams tik \$1.00, pusel metų 65 c. Kitose viešpatystėse metams \$1.50 pusel metų 85c.
„SANTAUKA“ paduoda naujausias žinias netik iš karės lauko, bet ir iš viso pasaulio.
„SANTAUKA“ talpina pamokinančius straipnius, poeziją, vaizdelius ir satyrą.
„SANTAUKA“ eina katalikiškoje tautišioje dvasioje.
Pasizūrėjimui vieną numerį siunčiame šykai
Santauka
2120 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

„Tautos Rytas“

mėnesinis „Blatvinnik“ laikraštis 16 puslapių didumo. Kainuoja metams tik 50c. Adresas:
REV. J. VALAITIS
28 Cherry Str. Shamokin, Pa.

LAIKAS VISIEMS PRIE ŠVIESOS

Jei trokšti gyvti tikrą šviesą, užsisakyk laikraštį „Šviesa“
kurį skaitydamas pats apšiviesi ir kitam galėsi prie šviesos parodyti kelį.
„SVIESA“ rašo labai daug pamokinančio apie žmogaus pažangumą.
„SVIESA“ kainuoja metams tik 50 centų.
Visokiais reikalais kreipkitės adresu:
46 CONGRESS AVE., WATERBURY, CONN.

„Draugas“

Vienintelis pigiausias Lietuvių Katalikų DIENRAŠTIS
„DRAUGAS“ duoda daug žinių iš karės lauko, pasakoja, kas dedas nelaimingoje mūsų tėvynėje Lietuvoje, skelbia įdomiausius atsitikimus iš viso pasaulio. Žinios paduodamos kuogrežiausiai.
„DRAUGAS“ vemia, stiprina lietuvių katalikų draugijas, rūpinasi jų reikalais.
„DRAUGAS“ kelia tautišką susipratimą, platina katalikišką lietuvišką kultūrą.
„DRAUGAS“ mėnesis aiškia ir visiems suprantama kalba.
„DRAUGAS“ mėnesis tekaštuoja tikrai \$3.00, pusel metų \$1.75. Čikagoje, siunčiant pačta, metams \$4.50. Nuo valky ir nuo agentų peokant atskėmis numeris po 1c.
Kurobioje „Draugas“ dienraštis metams \$6.
„SAVAITINIS DRAUGAS“, Metams kaštuoja tik \$1.50.
Atskėmis numeris po 3c.
Visais reikalais kreipiantis adresuokite:
Draugas Publishing Co.
1800 W. 46th St. - - CHICAGO, ILL.

Draugiju atidai

Viską ko organizacijos reikalauje no mažiausio ir pigiausio ženklelio iki puošiausios Karūnos arba Vėlavos.
Nuo menkiausio guzikučio iki Puikiausio auksinio medalio. Visą atliekame pigel ir gerai, ir jau užganėdinom tūkstantoūs draugijai.
Naujos draugijos reikalaukit sampilių, o senos pasiūskit savo vieną seną ženklelį arba šarpa, o mes ant paskirto laiko darbą atliksime.
VISUOMET SU PATARNAVIMU.

M. A. NORKUNAS,
166 Melrose Str. Montello, Mass.

Didžiausia Krautuvė

Visokios įtalpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, auksinių, sidabrinų ir auksuotų laikrodžių, teipgi visokių religikų dalykų. Kas nori persitiktinti, tegul prisidūia 10c. stampomis, o aplaiyks mano didėlį katalikų, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.
Kas užsisakys pas mane „Zvaigždę“, tas gaus knygę „Pasaunavi žiaun pasakas“ vertis \$1.50, arba by lošyk iš mano katalikų knygų, vertis 1 dol., do va n a i. Visų senos pakaitamas
Povilas P. Mikalauskas,
248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

Jouku, pašapos, pajuokos Laikraštis „Zvirblis“

Nuo spalio mėnesio 1915 eina naujas vienatinis visoj Amerikoje jouku ir satyros mėnesinis laikraštis vardu: „ZVIRBLIS“, kurs visiems didžiai reikalingas ir labai naudingas. Už ištisus metus prekinoja tik vienas dol. Reikalavimai agentai, kurie nuo kiekvieno dolero gaus 25 centus, o už kožną šimtą svarstų prenumeratoriui (mgitini) gaus dovanų dar (po 5 dol.). Jeigu vorite naudingai praleisti liuosą laiką ir širdingai pasijuokti, tuojau pasikvieskite ir savo namus „ZVIRBLI“
Box 576 Forest City, Pa.

Dovanos!

Kas mums prisiųs \$2 prenumeratos už

ŽVAIGŽDĖ

pats už save ar už kitus, gaus Dovanų už 1 dol. knygų.

Jei prie tų 2 dolerių dar pridės 35 centus, tai gaus Dovanų netik už 1 dolerių knygų, bet ir 20 žančių iš brangių akmenų su paukuotu kryželiu ir škaplierių medaliukėliu.

Dovanas galima išsirinkti iš sekančių Knygų:

- ALGIMANTAS ARBA LIETUVIAI 13-AME SIMTMETyje. Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. 2.50
- ANIMA VILIS. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. 162 pusl. 75
- FABIOLE ARBA BAZNYCIA KATAKUMROSE. Kardinnolo Wisemano. Vertė Vytautas. 354 pusl. 1.00
- KOVA TIES ZALGIRIAIS. Istoriska drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) 95
- NE MIESTE LAIME. Prancūziškai parašė Pierre L'Ermite. Lietuviškai vertė Pranaičių Julė. 206 pusl. 1.00
- PRADZIA IR ISSIPLETIMAS KATALIKU TIKEJIMO. Parašė Vyskupas M. Valančius. 235 pusl. 1.00
- PIKTA DVASIA. Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lituviškai vertė Idlagas. 72 pusl. 25
- PATRIMPO LAISKAL. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. 60
- SOCIALISTAI KAS JIE? IS KUR ATsirADO? KO NORI? Parašė kun. A. Civinskas. 124 pusl. 10
- STEPONACIO RASTAL. Pilnas pomirtinis vilionis raštų (eilėmis ir proza) išlidimas. 121 pusl. 1.00
- SODZIONIU TEOLOIJA. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba, šioje knygoje išdėstytas visas Katalikų Teologijos mokslas. 285 pusl. 1.00
- VAICAICIO EILS. Su velionio plačia bijografija ir paveikslu. 157 pusl. 75

Kurie užsirašys ant 2 metų ir dadės 25 centus, gaus dovanų puikių knygų

Gyvenimai Šventųjų Kiekvienai Metų Dienai SU PAVEIKSLAIS

arba Daktaro Pietario Istoriską Romaną **Algimantas** ARBA LIETUVIAI XIII SIMTMETyje.

Siunčiant pinigus adresuokite:

A. Milukas & Co.

3654 RICHMOND ST., PHILADELPHIA, PA.

Antanas J Kazlauskas

Dailydė ir Kontraktorius

Stato ir taisyta namus, bažnyčias ir tt.

Specijalistas Altorių, Spavidnyčių ir Ambonų dirbime ir Ofisų rengime.

Apskaitymai už darbų išsiučiama pareikalavus.

957 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telefonas, Diekmėnu 2966 M.
Dr. Ignotas Stankus,
 1210 S. Broad St. Philadelphia, Pa.
 OFISO VALANDOS: Man 9-11 val. 2-4 val. 7-8 val. NEDĖLIOMIS: 9-11 val. 2-4 val.

Zvaigždės Agentai.

- Mr. Pavilas P. Mikalauskas, 248 W. Fourth St. So. Boston, Mass.
- Mr. Iz. Nausedas, 97 83rd str., Chicago, Ill.
- Mr. K. Jocius, P. O. Box 166 Somerville, Conn.
- Mr. J. Kovas, 21 Congress St. Waterbury, Conn.
- Ms. J. Jaroševičia, 1048 Washington Str Norwood, Mass.
- Mr. P. Valukonis, 361 W. Broadway So. Boston, Mass.
- Mr. John Naujokaitis, 47 Planet Str., Commercial Road, E. London, England.
- Mr. A. Pogožinski, 8024 Sawinski Ave. N. E. Cleveland, Ohio
- Mr. P. J. Budginas, 4549 S Hermitage ave., Chicago, Ill.
- Mr. M. Norkūnas, 166 Melrose str., Montello, Mass.
- Mr. B. Acauskas, 38 Lincoln St. Brighton, Mass.
- Mr. Antanas Žurinskas, 486 Gregory St. Bridgeport, Conn.
- Mr. Cas Pauksztis, 401 Church Str. New Britain, Conn.
- Mr. J. Kalvelis, 222 Pine St., Rumford, Me.
- Mr. J. Navadauskas, Simpson, Pa.
- Mr. M. Valkinoras, 411 Ann St., Homestead, Pa.
- Mr. Jonas Šaučunas, 41 Johnson st Bridgeport, Conn
- Mr. Vincas Jusas, 2319 Brighton ave. Seranton, Pa.
- Mr. A. J. Brinius, 71 Pine str. Meriden, Conn.
- Mr. F. Stankus, 957 Jenne Str. Kenosha, Wis.
- Mr. Antanas Ramoška, 514 W. Saratoga St. Baltimore, Md.
- Mr. A. Drabišis, 51 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

IZIDORIAUS NAUSIEDO

Didžiausias Lietuviškas Pinigų Siuntimo

Bankinis Kontoras

917 - 33-rd St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 2705

Parduodame laivakortes ant visokių lielijų krajų ir iš krajaus.

Siunčiame pinigų į visas dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus kitas agentus Amerikoje.

Užtikom didžiausių krautuvių vyriški drabužiai, šerėrykų ir skrybėlių; turime didelį departamentų aukštinę dailinę: laikrodžių, šėdų, spūlių, ir tt. Drageje užtikome didelį skryčių visokių knygų: madaiknygių, istorijų, poezijų ir tt. Nordamas ką pirkti pirmiausia atėk pas mus, o būsi užgandėtas.

Jei UŽGANEDYSIM — pasakyk kitiems.
Jei NEUŽGANEDYSIM — pasakyk mums.

F. R. BOGDAN

bažnyt. paveikslų teplorius - artistas

Malevoja paveikslus altoriams, taipogi artistiška dekornoja vidurį bažnyčių.

Darbas gvarantuotas.

F. R. Bogdan

162 Washington Ave., Newark, New Jersey

“ŽVAIGŽD SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORISI DARBUS GERAĮ, PIGIAI IR GPT.

DRUKUOJA: KNYGAS, CIREKULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS, VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKEVETIMUS, VESKILJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES. NESIGRAUD

★ ★ ★

Kreipkis ant adresu:

3654 Richmond St Philadelphia, Pa

Algimantas

arba Lietuviai XIII simtmetyje.

Parašė DR. V. PIETARIS.

Viena puikiausių lietuvių kalboje istoriska apysaka, 5-o tomuose

Kaina stakiro tomo 50c.
Visi 5 tomai aykla 82.50

“Zvaigždė”

3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

J. P. BUDGINAS

BANKINIŠS KONTORAS

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Parduoda Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmains Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronas, dolerius ir tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užtaiko Krautuvių Knygų, Popierių, Ambrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas galima užsirašyti „laikraštį „Zvaigždė“. Ateikite persitikrinti

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.

GERIAUSIOS FARMOS.

Norint pirkti gerų farmų su triobalais, sodais, apšėtais laukais, ir nešėdros geros žemės, nebrangiai lengvu išmokėjimu, kreipkitės prie mūsų seniausių teisingiausių farmų pardavėjų. Mūsų vieninteliai esame uždėtojai ir apgyvendintojai, didžiausios lietuvių fermerių kolonijos Amerikoje. Kur apgyvendinoms 360 lietuvių fermose, kurie turi ir Chikagos Draugystės ir kurie krumpu kalta rengias Belsiui Scottville, Mich. Amerikos Lietuviams Učinknykės laikraštį. Ta didžioji lietuvių fermerių kolonija randas ant gerų derlingų laukų puikiausioj aplytinkėj miesto Scottville ir portavo miesto Ledington, Michigan Valstijoje, Mason County. Tų puikiųj aplytinkėj mūsų draugybė visokių farmų parduoti, ant kurių galime keičia tūkstaudis lietuvių fermerių apgyvendinti. Esykite tuoj ir pdekit už 4 centus krasos šenklieli, mūsų prisigysime tos kolonijos šenkliapi ir parduosime lietuvių farmų puikių Knugų su daug pavėkslių iš lietuvių fermerių gyvenimo. Adresuokit:

A. KIEDIS & CO.

Peoples State Bank Building
Scottville, Michigan.

Nauja Knygelė.

Visame pasaulyje garsi Belgų Kardino Mercier gromata apie „Tikrą Patrijotizmą ir Išlaikymą“ atspausata knygutės formoje (su Kardino paveikslu), gaunama „Zv.“ redakcijoje (3654 Richmond St., Philadelphia, Pa., ir 416 Hooper St., ties Grand St. Extension) Brooklyn, N. Y. Kaina tik 5c., 12 egzempliorių už 40c., 50 egz. už \$1.50, 100 egz. už \$2.50. Adresuokit:

“Zvaigždė”

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.
416 Hooper St. arba Brooklyn, N. Y.